

”Vi är ganska lika i alla fall, vi och ni”

En fenomenografisk intervjustudie om samarbetet mellan Polisyrkeshögskolan och polisutbildningen vid Umeå universitet

Julia Paavola

5/2022

REFERAT

Julia Paavola: "Vi är ganska lika i alla fall, vi och ni". En fenomenografisk intervjustudie om samarbetet mellan Polisyrkeshögskolan och polisutbildningen vid Umeå universitet

Lärdomsprovets form: undersökande

Offentlighetsgrad: Offentlig

Handledare: Kjell Nylund, Sabina Jordan

Examen: Polis (YH)

I detta lärdomsprov undersöks vad samarbetet mellan Polisyrkeshögskolan och polisutbildningen vid Umeå universitet i Sverige innebär, samt hur detta samarbete eventuellt kan utvecklas i konkret form. Samarbetets innebörd undersöks genom att söka efter eventuella möjligheter och utmaningar med läroverkssamarbetet ifråga. Utvecklandet av samarbetet i konkret form undersöks genom att söka efter eventuella förslag på gemensamma kurser, utbildning eller övrigt samarbete.

Undersökningen genomfördes kvalitativt med fenomenografiska och hermeneutiska utgångspunkter. Undersökningsmaterialet består av en kvalitativ, semi-strukturerad intervju med en person som arbetar vid Umeå universitets polisutbildning eftersom lärdomsprovet avgränsades till att undersöka uppfattningar om läroverkssamarbetet specifikt utifrån perspektivet för Umeås polisutbildning. Det insamlade materialet analyserades med hjälp av kvalitativ innehållsanalys.

Resultatet i undersökningen visar att samarbetet mellan läroverken upplevs som gynnsamt både för studerande och lärare. Möjligheterna för digitalt samarbete upplevs dessutom som goda. Utmaningar med samarbetet kan på basis av undersökningsresultatet uppstå om samarbetet inte konkretiseras i tillräckligt hög grad. Dessutom kan vissa ramverksrelaterade aspekter utmana samarbetets smidighet. I undersökningsresultatet framkom vissa förslag på konkreta samarbetsformer mellan läroverken, och dessa omfattade exempelvis utbildning i gränsöverskridande polissamarbete samt studentuppsatser och forskningsprojekt. Resultaten som framkommit i undersökningen kan eventuellt hjälpa till i planerandet och utvecklandet av det specifika läroverkssamarbetet mellan Polisyrkeshögskolan och polisutbildningen vid Umeå universitet.

Sidantal: 38+2

Månad och år då granskningen skett: Maj 2022

Nyckelord: internationellt samarbete, nordiskt samarbete, polisen, utbildning

TIIVISTELMÄ

Julia Paavola: ”Vi är ganska lika i alla fall, vi och ni”. En fenomenografisk intervjustudie om samarbetet mellan Polisyrkeshögskolan och polisutbildningen vid Umeå universitet

Opinnäytetyön muoto: tutkimuksellinen

Julkisuusaste: Julkinen

Ohjaajat: Kjell Nylund, Sabina Jordan

Tutkinto: Polis (YH)

Tässä opinnäytetyössä tarkastellaan Poliisiammattikorkeakoulun sekä ruotsalaisen Uumajan yliopiston poliisikoulutuksen yhteistyötä. Tämän lisäksi opinnäytetyössä tarkastellaan, miten oppilaitosten poliisikoulutusten välistä yhteistyötä voisi konkreettisesti kehittää. Oppilaitosyhteistyötä tutkitaan siihen liittyvien mahdollisuuksien ja haasteiden kautta. Yhteistyön kehittämistä tutkitaan etsimällä mahdollisia ehdotuksia liittyen yhteisiin kursseihin, koulutukseen tai muuhun yhteistyöhön.

Tutkimus toteutettiin laadullisesti hyödyntämällä fenomenografista ja hermeneuttista analyysia. Tutkimusmateriaali koostuu laadullisesta, puolistrukturoidusta haastattelusta Uumajan poliisikoulutuksen henkilökunnan edustajan kanssa, koska tutkimus rajattiin tarkastelemaan oppilaitosyhteistyötä nimenomaan Uumajan poliisikoulutuksen näkökulmasta. Haastattelumateriaalin analysoimiseen käytettiin laadullista sisältöanalyysia.

Tutkimustulosten perusteella oppilaitosyhteistyö koetaan hyödylliseksi sekä opiskelijoille että opettajille. Mahdollisuudet digitaaliseen yhteistyöhön koetaan myös hyväksi. Haasteita voi oppilaitosyhteistyössä tutkimustulosten perusteella ilmetä mikäli yhteistyö ei konkretisoidu riittävästi. Tämän lisäksi tietyt rakenteelliset haasteet voivat vaikuttaa yhteistyön sujuvuuteen. Tutkimustuloksista ilmeni joitakin konkreettisia yhteistyöehdotuksia, kuten esimerkiksi koulutus rajat ylittävästä poliisitoiminnasta sekä opiskelija- ja tutkimusprojektit. Opinnäytetyön tutkimustulokset voivat mahdollisesti auttaa Poliisiammattikorkeakoulun sekä Uumajan yliopiston poliisikoulutuksen välisen yhteistyön suunnittelussa ja kehittämisessä.

Sivumäärä: 38+2

Tarkastuskuukausi ja vuosi: Toukokuu 2022

Avainsanat: kansainvälinen yhteistyö, pohjoismainen yhteistyö, poliisi, koulutus

INNEHÅLL

1 INLEDNING.....	1
1.1 Syfte, avgränsning och frågeställningar.....	2
1.2 Tidigare forskning	3
2 TEORI	5
2.1 Samarbete	5
2.2 Nordiskt utbildningssamarbete och Nordcop-projektet	5
2.3 Polisutbildningen i Finland och Sverige.....	6
2.3.1 Polisutbildningen vid Polisyreshögskolan i Finland	6
2.3.2 Polisutbildningen vid Umeå universitet i Sverige.....	8
2.4 Samarbetsavtalet mellan Polisyreshögskolan och polisutbildningen vid Umeå universitet.....	11
2.5 Polissamarbetet i Finlands och Sveriges gränsområde	12
3 MATERIAL OCH METOD	14
3.1 Metodologiska utgångspunkter	14
3.2 Materialinsamlingsmetod.....	15
3.3 Analysmetod	17
3.4 Reliabilitet och validitet.....	18
3.5 Forskningsetik.....	19
4 RESULTAT.....	20
4.1 Möjligheter och utmaningar med samarbetet mellan Polisyreshögskolan och polisutbildningen vid Umeå universitet	21
4.2 Förslag på gemensamma kurser och utbildning samt övrigt samarbete mellan Polisyreshögskolan och polisutbildningen vid Umeå universitet	26
5 SAMMANFATTNING OCH DISKUSSION	29
REFERENSER.....	35
BILAGA 1 FÖLJEBREV.....	39
BILAGA 2 FRÅGESTOMME.....	40

1 INLEDNING

Förändringar i säkerhetsmiljön som präglas av allt mer internationalitet ställer nya krav på säkerhetsaktörer som exempelvis polisen, och många tjänstemän deltar redan idag i internationellt samarbete mellan brottsbekämpande myndigheter. För ett framgångsrikt gränsöverskridande polissamarbete står utbildning i en central position, och det är viktigt att nationella läroinrättningar inkluderar gränsöverskridande samarbete i sina utbildningar. (Kemppainen & Koivuniemi 2018, 62.) I och med att det operativa polisarbetet idag präglas av allt mer internationalitet, kan det ses som en logisk följd att även polisutbildningen ska följa denna trend. Utbildningen borde med andra ord följa utvecklingen av de olika krav som ställs inom arbetslivet.

Polisyreshögskolans utbildning har i synnerhet under de senaste tio åren fått en alltmer internationell och europeisk prägel, och internationell kompetens ingår i de allmänna kompetenserna som krävs av utexaminerande polisstudenter. Den internationella dimensionen inom polisutbildningen kan dessutom ses som en viktig del beträffande den enskilde polisens karriärsutveckling. (Kemppainen & Koivuniemi 2018, 63–64.) På yrkeshögskolenivå omfattar internationell kompetens studerandes språkkunskaper, förmågan att klara av mångkulturellt samarbete samt förmågan att beakta effekterna av internationalisering och dess möjligheter i sitt arbete (Polis YH-examen, Läroplan 2020–2022, 4–5).

Praktiska exempel på Polisyreshögskolans internationella verksamhet omfattar utbytesprogrammen *Eramus+* och *Nordcop*, samt de internationella veckorna som anordnas i Tyskland och Estland (Polisyreshögskolan 2020, Internationell verksamhet). Enligt Kemppainen och Koivuniemi (2018, 65) besitter dock Polisyreshögskolan ännu mycket outnyttjad potential gällande utbildningens europeisering, och de menar att en balans mellan olika möjligheter och befintliga resurser bör hittas när det gäller utbildningens internationella dimension. Förhoppningsvis kan detta lärdomsprov belysa en del av dessa möjligheter genom att undersöka en specifik form av Polisyreshögskolans internationella verksamhet: samarbetet med polisutbildningen vid Umeå universitet i Sverige. Lärdomsprovet är ett beställningsarbete från överkommisarie Kjell Nylund som ansvarar för den svenskspråkiga polisutbildningen vid Polisyreshögskolan samt fungerar som Polisyreshögskolans kontaktperson beträffande det nordiska Nordcop-samarbetet som presenteras vidare i lärdomsprovet.

Polisyreshögskolan har haft samarbete med polisutbildningen vid Umeå universitet sedan tidigare, men läroinrättningarna ingick ett avtalsbaserat samarbete i mars 2021. Syftet med samarbetsavtalet mellan läroverken är att stödja den existerande samverkan samt notera värdet av internationellt

samarbete inom utbildning (Cooperation Agreement 2021). Samarbetsavtalet samt till det tillhörande årliga samarbetsplanen behandlas noggrannare i delkapitel 2.4, eftersom dessa utgör bakgrunden till detta undersökande lärdomsprov.

Eftersom Polisyrkeshögskolan och polisutbildningen vid Umeå universitet har ingått ett samarbetsavtal relativt nyligen, ämnar jag att med hjälp av detta lärdomsprov fördjupa mig i det specifika samarbetet mellan läroinrättningarna genom att ta reda på vad samarbetet innebär, samt hur det eventuellt kan utvecklas i konkret form. På personligt plan har jag ett intresse för internationella frågor inom polisorganisationen och hoppas därmed på att genom detta lärdomsprov utöka min kunskap och förståelse inom ämnet. I ett vidare perspektiv hoppas jag på att lärdomsprovet eventuellt kan bidra med nyttig information beträffande utvecklandet av både den finländska och svenska polisutbildningen med bakgrund i den internationella kompetensen som både nuvarande och framtida poliser och polisstuderande i högre grad förväntas besitta.

1.1 Syfte, avgränsning och frågeställningar

Syftet med denna undersökning är att ta reda på vad samarbetet mellan Polisyrkeshögskolan och polisutbildningen vid Umeå universitet innebär, samt hur detta samarbete eventuellt kan utvecklas i konkret form exempelvis beträffande gemensamma kurser eller utbildning för studerande från båda läroinrättningarna. Undersökningen avgränsas till att undersöka Polisyrkeshögskolans samarbete endast med Umeå universitet och inte övriga läroinrättningar i Sverige som utbildar poliser. Denna avgränsning motiveras med det aktuella och relativt nyligen ingångna samarbetsavtalet som gäller specifikt Polisyrkeshögskolan och polisutbildningen vid Umeå universitet. Subjektiva uppfattningar om läroverkssamarbetet och dess utveckling undersöks i detta lärdomsprov dessutom endast utifrån Umeås universitets perspektiv för att kunna genomföra en tillräckligt djupgående analys av ämnet utan att undersökningsmaterialet blir för omfattande.

Lärdomsprovet ämnar att uppfylla sitt syfte genom att besvara följande frågeställningar:

1. Hurdana möjligheter och utmaningar ser polisutbildningen vid Umeå universitet i samarbetet med Polisyrkeshögskolan?
2. Vilken typ av utbildning, kurser eller övrigt samarbete skulle kunna genomföras mellan läroverken?

1.2 Tidigare forskning

Det finns ett begränsat antal tidigare lärdomsprov gällande Polisyreshögskolans internationella verksamhet. Ville Lindfors (2019) undersökte i sitt lärdomsprov *Kansainvälisen viikon opiskelijavaihdon haasteita*¹ utmaningarna med Polisyreshögskolans internationella vecka utifrån ett studerandeperspektiv. Resultatet i hans undersökning visade att den största utmaningen som studerande upplevde med deltagandet i den internationella veckan var omorganiseringen av studierna under sin frånvaro. Detta resultat fungerar som bakomliggande information till detta lärdomsprov i vilket också eventuella utmaningar med Polisyreshögskolans samarbete med polisutbildningen vid Umeå universitet undersöks.

Jesse Vuorio undersökte i sitt lärdomsprov *Vaihto-opiskelun tuottama osaaminen Poliisin yleisiin kompetensseihin*² (2021) hur en utbytesperiod utomlands kan utveckla studerandes kunnande med tanke på polisens allmänna kompetenser. Enligt resultatet i Vuorios (2021, 23–25) undersökning kan utbytesstudier producera specialkunnande och fördelar beträffande polisens allmänna kompetenser, och dessutom stödja kunnandet med tanke på de framtida yrkeslivskraven. Resultatet i Vuorios undersökning tyder därmed på att en internationell dimension inom polisutbildningen kan utöka yrkeskompetensen hos framtida poliser. I och med denna bakgrund aktualiseras återigen relevansen av detta lärdomsprov som inriktar sig på en specifik form av Polisyreshögskolans internationella verksamhet, samt dess utveckling.

En annan undersökning av intresse med tanke på detta lärdomsprov är Mikko Pöllänens och Timo Saarikoskis (2020) lärdomsprov *Opiskelijoiden kokemuksia vapaasti valittavista opinnoista Polamk:ssa*³ som innefattade en kartläggning av hur studerande vid Polisyreshögskolan upplever de valbara studierna som ingår i examensutbildningen. Resultatet i deras undersökning visade att studerande inte upplever alternativen för de valbara studierna som tillräckligt intressanta. I ett vidare perspektiv kan detta resultat därmed fungera som en bakomliggande motivering även till detta lärdomsprov som eventuellt kan bidra till att utveckla kursutbudet samt utbildningsmöjligheterna vid Polisyreshögskolan.

---

¹ Utmaningar med internationella veckans studentutbyte (min översättning)

² Kunskap från utbytesstudier till Polisens allmänna kompetenser (min översättning)

³ Studerandes erfarenheter av de fritt valbara studierna vid Polisyreshögskolan (min översättning)

Utanför Polisyreshögskolan har internationell studentmobilitet undersökts exempelvis vid XAMK⁴ av Lauri Smeds (2021) som i sitt lärdomsprov inom en högre yrkeshögskoleexamen *Opiskelijoiden kansainvälisen liikkuvuuden parantaminen digitaalisuuden avulla*⁵ undersökte hur man genom digitalisering kan utveckla och underlätta internationell studentmobilitet inom yrkeshögskolan XAMK. Smeds (2021, 31) lyfter upp i sitt lärdomsprov hur man i XAMK under den globala coronapandemin i högre grad börjat planera och verkställa internationell utbildning i digital form. Inom vissa utbildningar vid XAMK har man under pandemin organiserat temaföreläsningar i digital form tillsammans med partnerhögskolor istället för traditionellt studentutbyte. Dessutom har studerande haft möjlighet att läsa internationella kurser samt inkludera dessa i sin examen. (Smeds 2021, 37–38.) I samband med undersökningens resultat påpekar Smeds (2021, 30) dock att vid XAMK utnyttjas digitalisering inom internationella studier i låg grad, trots att ett ramverk för detta existerar. Den internationella verksamheten inom XAMK förverkligas fortfarande huvudsakligen genom traditionella studentutbyten (Smeds 2021, 31).

Även inom svensk högskolekontext har olika möjligheter till ökad internationell studentmobilitet kartlagts. I Universitets- och högskolerådets (UHR) rapport *Breddad rekrytering till internationell mobilitet* (2021) har det sammanställts hur svenska lärosäten arbetar med breddad rekrytering till internationell studentmobilitet. Från Universitets- och högskolerådets kartläggning framgår det att de flesta lärosäten ser positivt på en så kallad blandad mobilitet där fysisk mobilitet kombineras med virtuell. I rapporten uppmärksammas det dessutom att även på svenskt håll har coronapandemin påskyndat utvecklingen av digitala lösningar i högskolornas internationella verksamhet. (UHR 2021, 6.) I rapporten framhävs även vikten av goda kontakter på institutionsnivå mellan olika partnerlärosäten beträffande utökad rekrytering till internationell studentmobilitet (UHR 2021, 32).

Både Smeds (2021) och Universitets- och högskolerådets (2021) undersökningar är av intresse för detta lärdomsprov. Digital undervisning har i allt högre grad blivit en väsentlig del av högskolestudier även i Polisyreshögskolan, främst på grund av den globala coronapandemin, och därmed gäller det att kartlägga även andra former av internationell studentmobilitet än traditionellt studentutbyte. Eventuellt kan digitala lösningar erbjuda möjligheter även för det specifika samarbetet mellan Polisyreshögskolan och polisutbildningen vid Umeå universitet, och jag är intresserad av att undersöka även detta som en del av mitt lärdomsprov.

---

⁴ Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu, South-Eastern Finland University of Applied Sciences

⁵ Främjandet av internationell studentmobilitet med hjälp av digitalisering (min översättning)

2 TEORI

I detta kapitel redogörs det för begreppet *samarbete*, och därefter följer bakgrundsinformation mer specifikt om nordiskt utbildningssamarbete med beaktande av den polisiära kontexten. I kapitlet redogörs det även för den finländska respektive svenska polisutbildningen, samt för det specifika samarbetsavtalet mellan Polisyrkeshögskolan och polisutbildningen vid Umeå universitet. Slutligen behandlas utvecklingen av polissamarbetet i Finlands och Sveriges gränsområde med vissa utbildningsrelaterade aspekter som är av intresse för detta lärdomsprov.

2.1 Samarbete

Samarbete kan definieras som "arbete som bedrivs av två eller flera tillsammans med gemensamt syfte" (Nationalencyklopedin, samarbete). Nästan synonymt med ordet *samarbete* är ordet *samverkan* som kan definieras som "gemensamt handlande för visst syfte" (Nationalencyklopedin, samverkan). I detta lärdomsprov används begreppen *samarbete* och *samverkan* synonymt och med begreppen syftar jag på samarbetet och samverkan mellan Polisyrkeshögskolan och polisutbildningen vid Umeå universitet.

2.2 Nordiskt utbildningssamarbete och Nordcop-projektet

I Nordiska ministerrådets rapport (2017, 10) framhävs vikten av nordiskt samarbete för att kunna skapa en stark och integrerad region. Inom utbildningssektorn existerar nordiskt samarbete i form av exempelvis avtal, utbildnings- och nätverksprogram, institutioner samt nätverk och projekt för kunskapsuppbyggnad (Nordiska ministerrådet 2017, 14). För att kunna förstärka och förnya det nordiska utbildningssamarbetet, anges det i ministerrådets rapport olika rekommendationer beträffande exempelvis ministermöten och samarbetsprocesser, en gemensam nordisk utbildnings- och arbetsmarknad, en gemensam kunskapsgrund, nordiska digitala plattformar för utbildningsleverans, universitetssamarbete inklusive innovation och forskarutbildning samt nordisk identitet och bildning (Nordiska ministerrådet 2017, 7).

Ett exempel på en form av nordiskt utbildningssamarbete är Nordiska ministerrådets *Nordplus*-program som stödjer utbildningssamarbete mellan nordiska och baltiska länder. Programmet omfattar hela utbildningsväsendet från förskola till vuxenutbildning samt högre utbildning, och erbjuder ekonomiskt stöd för nätverksarbetande, projektsamarbete samt utbytesverksamhet. (Nordplus 2019,

7.) Både Finland och Sverige kan ses som relativt aktiva deltagare inom programmet. Mellan tidsperioden 2012–2016 deltog cirka 15 000 elever, studerande, lärare och forskare i den rörliga verksamheten inom Nordplus-programmet antingen som inkommande eller utgående deltagare i Finland. Under motsvarande tidsperiod hade Sverige cirka 14 000 deltagare i programmets rörliga verksamhet. Under tidsperioden 2012–2018 beviljades största delen (45 %) av programmets finansiering till högre utbildning. (Nordplus 2019, 8–9.)

Inom kontexten för polisutbildning är *Nordcop*-projektet ett exempel på existerande nordiskt utbildningssamarbete som finansieras av Nordiska ministerrådets utbildningsprogram *Nordplus Higher Education*. Projektpartnerna omfattar Finlands, Sveriges, Norges, Danmarks och Islands polismyndigheter och polislärosäten. *Nordcop*-samarbetet omfattar studerande- och lärarutbyte, samt olika teman som byts säsongvis. (Polisyreshögskolan 2020, *Nordcop*.) 2016 ordnade Polisyreshögskolan exempelvis kursen *Nordcop Use of Force* som präglades av maktmedelsövningar i syfte att hitta en gemensam praxis för alla nordiska länder. Under kursen jämfördes lagstiftning och polistaktiska verksamhetsmodeller mellan de nordiska länderna. I kursen deltog studerande och lärare från flera nordiska länder. (Mansikka 2016.)

För en polisstuderande innebär *Nordcop*-utbytet att man under en tre veckors period deltar i mottagarlandets lektioner och övningar. Under utbytet har studerande dessutom haft möjlighet att vara med på den lokala polisens arbetspass. (Polisyreshögskolan 2020, Internationella utbytesprogram.)

2.3 Polisutbildningen i Finland och Sverige

Både i Finland och Sverige regleras polisutbildningen på övergripande nivå i lagar och förordningar. Utbildningsramarna uppges mer i detalj i respektive länders och läroverkens läro- och utbildningsplaner. Upplägget av polisutbildningarna i Finland och Sverige presenteras här efter under sina respektive avsnitt.

2.3.1 Polisutbildningen vid Polisyreshögskolan i Finland

Enligt 1 § i finländska statsrådets förordning om Polisyreshögskolan (3.4.2014/282) avläggs både yrkeshögskoleexamen för polis och högre yrkeshögskoleexamen för polis vid Polisyreshögskolan. Enligt 1 kap. 1 § i lagen om Polisyreshögskolan (30.12.2013/1164) lyder skolan under Polisstyrelsen och hör till inrikesministeriets ansvarsområde.

I Finland omfattar grundutbildningen till polis en yrkeshögskoleexamen på 180 studiepoäng och studierna är målsatta att genomföras på tre år (Polis YH-examen, Läroplan 2020–2022, 1). Den slutliga yrkeshögskoleexamen består av fyra studiehelheter: kompetens som stöder polisarbetet, kompetens inom övervaknings- och alarmverksamhet, brottsbekämpnings- och utredningskompetens samt utvecklingskompetens i samhällssäkerhet. 55 studiepoäng, det vill säga nästan en tredjedel av det totala antalet studiepoäng, utgörs dessutom av en obligatorisk arbetspraktik under det andra och tredje studieåret. Då får studerande under handledning tillämpa kunskap och färdigheter i arbetslivet. 15 studiepoäng av examensutbildningen utgörs av ett examensarbete i form av ett lärdomsprov, och 10 studiepoäng av fritt valbara studier som kan avläggas även utanför Polisyrkeshögskolan. (Polis YH-examen, Läroplan 2020–2022, 8–10.) Upplägget av den finländska yrkeshögskoleexamen till polis med tillhörande kurser presenteras i figur 1.

Den högre yrkeshögskoleexamen för polis utbildar studerande för att verka i lednings-, chefs-, utvecklings- och expertuppgifter inom polisbranschen (Polis högre YH-examen 120 sp undervisningsplan 2021–2022, 3). Högre yrkeshögskoleexamen för polis består av totalt 120 studiepoäng (Polis högre YH-examen 120 sp undervisningsplan 2021–2022, 10).

POLIS (YH) 180 sp

Kompetens som stöder polisarbetet 26 sp		Brottsbekämpnings- och utredningskompetens 18 sp	Kompetens för övervaknings- och alarmverksamhet 24 sp	Utvecklingskompetens i samhällssäkerhet 32 sp	
Orienterande studier 3 sp	Poliskommunikation 3 sp	Grunderna i brottsbekämpning 3 sp	Grunderna i övervaknings- och alarmverksamhet 3 sp	Polisen, individen och samhället 4 sp	Polisens tillståndsförvaltning 3 sp
Finska språket och kommunikation 3 sp	Engelska språket och kommunikation 3 sp			Planering av polisverksamheten och grunderna i ledning 6 sp	Forskning, utveckling och innovationer 7 sp
Körteknik och -taktik 3 sp	Iddrottsundervisning och fysisk fostran 3 sp	Förundersökning 15 sp	Trafiksäkerhet 7 sp		Polisverksamhetens rättsliga grund 12 sp
Maktmedel och taktik 8 sp			Operativ fältverksamhet och ledning 14 sp		
Praktik 55 sp					
Övervakning och alarmverksamhet samt trafikövervakning		Brottsbekämpning		Kundbetjäning och tillståndsovervakning samt teknisk brottsundersökning	
Fritt valbara studier 10 sp					
Lärdomsprov 15 sp					

Figur 1: Upplägget av den finländska yrkeshögskoleexamen för polis, 180 sp (Polis YH-examen, Läroplan 2020–2022, 9).

Polisyreshögskolans pedagogiska riktlinjer styr undervisningen och inläringen, och dessa riktlinjer grundar sig i principerna för blandad undervisning. I blandad undervisning kombineras när- och nätstudier med verklighetssimulerande övningar på campus samt med praktik vid polisenheterna. Digitaliseringens roll i undervisningen beaktas dessutom i Polisyreshögskolans strategi genom att uppmärksamma utvecklandet av teknologi och mångsidiga inlärningsmiljöer i skolans verksamhet. (Polisyreshögskolan 2020, Strategi och kvalitet.) I nätstudier utnyttjas exempelvis den elektroniska inlärningsmiljön *Moodle* samt videokonferensprogram som *Teams* (Polisyreshögskolan 2021, Polis (YH)-examen, Studieguide 2020-2022, 11).

De internationella färdigheterna som studerande förväntas besitta efter avlagd examen främjas med hjälp av examensstudiernas internationella inriktning i form av studentutbyte, internationella studieperioder samt övriga former av internationellt samarbete. I regel införs internationella studier i de valbara studierna för examen men även övriga studier, lärdomsprovet samt praktiken kan genomföras internationellt. (Polisyreshögskolan 2021, Examenstadgan, 21.)

2.3.2 Polisutbildningen vid Umeå universitet i Sverige

I Sverige ansvarar Polismyndigheten för grundutbildningen till polis enligt 2 § i förordningen om utbildning till polisman (2014:1105). Grundutbildningen omfattar sammanlagt fem terminer som består av polisprogrammet samt sex månaders aspirantutbildning vid Polismyndigheten (2014:1105, 4 §). Polismyndigheten i Sverige är en enrådsmyndighet som leds av en rikspolischef som ensam bär ansvaret för myndighetens verksamhet. Rikspolischefen utses av regeringen. (Polisen 2019, Polismyndighetens organisation.)

Polisprogrammets formella ramar och innehåll regleras av Polismyndigheten, men i praktiken genomförs programmet som uppdragsutbildning av särskilt utsedda högskolor och universitet (Polismyndigheten 2020, 2). Programstrukturen utgörs av kurserna *Polisiärt arbete 1–4* med särskilda kursplaner. I examen ingår dessutom ett examensarbete i form av ett självständigt skriftligt arbete omfattande fem veckor. Om den studerande godkänns på polisprogrammet och aspirantutbildningen, erhåller denne en polisexamen som ger behörighet att söka tillsvidareanställning som polis. (Polismyndigheten 2020, 5–6.) Den svenska polisutbildningens övergripande struktur presenteras i figur 2.

Figur 2: Upplägget av polisutbildningen i Sverige (Polisen, Polisutbildningen, läst den 27 januari 2022).

Beträffande polisutbildningens internationella dimension har den noterats även inom svensk kontext. I polisprogrammets utbildningsplan uppges det under de specifika utbildningsmålen att "Utbildningen ska också främja förståelsen för andra länder och kulturer samt för internationella förhållanden som är av betydelse för yrkesrollen", samt att studerande ska visa kunskap om internationellt polissamarbete (Polismyndigheten 2020, 3).

I Sverige utbildas poliser på fem orter, varav utbildningen vid Umeå universitet är en (Polisen, Polisutbildningen, läst den 27 januari 2022). Polisprogrammet i Umeå kan genomföras antingen på plats på campus eller på distans med ett antal träffar i Umeå. Oavsett studieform omfattar programmet fyra terminers heltidsstudier och leder till samma kompetens, det vill säga en polisexamen. (Umeå universitet, Polisprogrammet i Umeå, läst den 27 januari 2022.) Programöversikt med tillhörande kurser inom polisutbildningen vid Umeå universitet presenteras i figur 3.

Programöversikt

Termin 1:

Polisen i samhället, 7,5 hp
Grupprocesser och polisiär yrkeskultur, 2,5 hp
Polisiära färdigheter och metoder I, 4 hp
Grundläggande juridik för poliser, 12 hp
Akutsjukvård för poliser, 4 hp

Termin 2:

Grundläggande brottsutredning för poliser, 12,5 hp
Polisiära färdigheter och metoder II, 10 hp
Polisens brottsförebyggande arbete, 7,5 hp

Termin 3:

Polisiära färdigheter och metoder III, 10 hp
Polisarbete i trafikmiljö I, 3,5 hp
Polisens arbete med människor i utsatthet, 15 hp
Självständigt arbete i polisiärt arbete, 7,5 hp

Termin 4:

Polisarbete i trafikmiljö II, 5 hp
Ordning och säkerhet, 7,5 hp
IT-relaterad brottslighet, 3,5 hp
Våld i nära relation och dödsfallsutredning, 10 hp
Professionsutveckling, 4 hp

Figur 3: Programöversikt av polisutbildningen vid Umeå universitet (Umeå universitet, Välkommen till Polisprogrammet! Läst den 27 januari 2022).

Efter polisprogrammet som motsvarar 120 högskolepoäng har studerande dessutom möjlighet att komplettera sin utbildning med fristående kurser inom polisiärt arbete för att sedan kunna ta ut en kandidatexamen i vilken även ett examensarbete på 15 högskolepoäng ingår (Umeå universitet, Kurser i polisiärt arbete, läst den 27 januari 2022). Från och med höstterminen 2022 erbjuder Umeå universitet dessutom ett ettårigt magisterprogram på avancerad nivå inom polisiär arbete (Umeå universitet, Magisterprogram i polisiärt arbete, läst den 27 januari 2022).

Från och med höstterminen 2022 träder det ikraft en ny utbildningsplan i vilken Polismyndigheten reglerar de formella ramarna och innehållet för polisprogrammet. Till skillnad från den tidigare utbildningsplanen uppmärksammas internationalitet mer i detalj under de specifika målen för utbildningen, exempelvis genom att notera att studerande ska uppvisa kunskap om relevanta EU-rättsakter för polisiär verksamhet, om den brottsbekämpande verksamheten både utifrån ett EU- och ett globalt perspektiv samt om hur det internationella polissamarbetet kan användas i det dagliga polisarbetet. Utöver detta uppmärksammas det att studerande ska kunna tillämpa relevant EU-

lagstiftning för polisiär verksamhet samt samverka även internationellt i brottsförebyggande och brottsutredande verksamhet. (Polismyndigheten 2022, 4–5.)

I den nya utbildningsplanen bygger den pedagogiska grundsynen likt den tidigare planen på ett problembaserat arbetssätt där teori integreras med praktik, och där händelser och polisiära situationer ligger som grund för inläringen. Till skillnad från kurshelheterna i *Polisiärt arbete* utgörs grundutbildningen från och med höstterminen 2022 enligt Polismyndighetens nationella koncept *Polisiär konflikthantering*, *Polisens nationella förarutbildning steg 1*, *Polisens förhållningsmodell* samt *Snabbare lagföring*. Utöver detta har digitalisering inom undervisning uppmärksammats explicit i den nya utbildningsplanen genom att uppge att "utbildningen kan innehålla digitala inslag". (Polismyndigheten 2022, 6.)

Beträffande digitalundervisning används lärplattformen *Canvas* i undervisningen vid Umeås polisutbildning. På *Canvas* finns exempelvis självstudiematerial som inspelade föreläsningar och instuderingsfrågor. På distansutbildningen till polis sker studierna till största del hemifrån, och vissa seminarier och examinationer sker då även via *Canvas*. Under självstudieveckor ordnas även webbaserade videomöten exempelvis via *Zoom*. (Umeå universitet, Välkommen till polisprogrammet! Läst den 23 april 2022.)

2.4 Samarbetsavtalet mellan Polisyreshögskolan och polisutbildningen vid Umeå universitet

Enligt samarbetsavtalet mellan Polisyreshögskolan och polisutbildningen vid Umeå universitet samtycker läroinrättningarna till att samarbeta inom utbildning, forskning, utveckling och innovationer inom området för säkerhet och rättsväsende i syfte för att notera värdet av internationellt samarbete inom utbildning (Cooperation Agreement 2021). Samarbetsformer som lyfts upp i avtalet omfattar ömsesidiga besök och utbyten mellan utbildnings-, forsknings- och förvaltningspersonal, samt sökandet av gemensamma forsknings- och utvecklingsprojekt beträffande aktuella frågor inom rättsväsendet. Övriga samarbetsformer som tas upp omfattar informationsutbyte gällande projekt, publikationer samt icke sekretess-belagt utbildningsmaterial. Dessutom noteras studentutbyten av olika slag som en del av samarbetet. (Ibid.)

Läroinrättningarna har enligt avtalet uttryckt en vilja för att diskutera vidare möjligheter för samarbetet. I avtalet noteras det dessutom att partnerläroinrättningarna skriver under en årlig samarbetsplan i vilken de specifika samarbetsformerna och gemensamma aktiviteterna fastslås inför kommande år.

(Cooperation Agreement 2021.) År 2021 omfattade samarbetsplanen följande punkter: utforskandet av möjligheter för Erasmus+ -student- och personalutbyte, underlättandet av möjligheterna för Nordcop-programmet, informationsutbyte om utbildningsprogrammen vid båda läroinrättningarna i synnerhet beträffande utbildning på magisternivå, introducerandet av aktuella forsknings-, utvecklings- och innovationsaktiviteter samt genomgång och diskussion av det gångna och kommande årets aktiviteter samt teman (Annual Cooperation Plan For 2021).

2.5 Polissamarbetet i Finlands och Sveriges gränsområde

Polissamarbetet mellan Finland och Sverige i Tornedalens gränsområde går relativt långt tillbaka på informell plan, men mer konkreta åtgärder för ett fördjupat samarbete vidtogs först i form av ett *ISEC*-projekt (Räisänen 2017, 1). *ISEC*⁶ omfattade ett sampatrulleringsprojekt i Tornedalen åren 2014–2016, och målet var att utbilda poliser i syfte för att ge beredskap att agera i arbetspar på båda sidorna av den finsk–svenska gränsen. Polisyrkeshögskolan i Finland ansvarade för utbildningens innehåll, och utbildningsprojektet fick EU-finansiering. (Polisyrkeshögskolan 2020, Sampatrulleringsprojekt i Tornedalen.)

Med bakgrund i sampatrullering i Tornedalen och lagstiftningen kopplad till detta undersökte Jarko Räisänen (2017) om Finlands och Sveriges målsättningar beträffande samarbetet står klart definierade i respektive länders lagpropositioner, samt om ländernas strategier, orsaker och syften beträffande samarbetet liknar eller skiljer sig från varandra. Resultatet i undersökningen visade att på basis av lagpropositionerna vill båda länderna upprätthålla allmän ordning och säkerhet med hjälp av sampatrullering, samt att samarbetet ses av båda länder som ett sätt att hantera gränsöverskridande brottslighet. Dock så fanns det vissa oklarheter beträffande strategin och målsättningarna för sampatrulleringen, och i samband med detta lyfts den svenska Rikspolisstyrelsens beslut från 2017 upp om att de redan genomförda lagändringarna inte ansågs som tillräckliga för att påbörja sampatrulleringen med Finland och att det därmed bedömdes att det behövs mer detaljerade avtal mellan länderna för att reglera samarbetet. (Räisänen 2017, 23–25.)

Ett fördjupat polissamarbete i det finsk–svenska gränsområdet tog nya steg under 2021 då länderna undertecknade ett avtal om polissamarbete i gränsområdet. Avtalet tillämpas endast i brådskande

---

⁶ En fransk förkortning av det EU-finansierade programmet som på engelska kallas "Prevention and fight against crime" (Räisänen 2017, 1)

situationer, och samarbetet omfattar åtgärder efter begäran samt åtgärder utan begäran. Åtgärder efter begäran omfattar en begäran till grannstaten om det behövs brådskande bistånd för ingripandet vid ett allvarligt brott som innebär fara för enskildas liv, hälsa eller fysiska integritet. Sådana brott kan omfatta exempelvis våldtäkt, grov misshandel eller dödligt våld. Åtgärder utan begäran inbegriper att polismän får korsa gränsen och vidta inledande åtgärder vid gränsområdet för att avvärja allvarliga situationer. (Justitiedepartementet 2021.)

I avtalet definieras gränsområdet specifikt till kommunerna Haparanda, Kiruna, Pajala och Övertorneå i Sverige samt till Enontekiö, Kolari, Muonio, Pello, Torneå och Övertorneå i Finland. Utöver detta regleras det i avtalet om exempelvis tjänstemännens straffrättsliga ansvar och skadeståndsansvar i situationer där de agerar utanför den egna staten. Beträffande utbildning uppmärksammas det i avtalet att länderna ska "samarbeta när det gäller samordning och anordnande av gemensam utbildning i de fall där det är möjligt" samt "ge varandra stöd när det gäller att tillhandahålla lämpligt utbildningsmaterial om nationell lagstiftning av betydelse för detta avtal". (Avtal mellan Konungariket Sveriges regering och Republiken Finlands regering om polissamarbete i gränsområdet 2021.)

Det undertecknade mellanstatliga avtalet är ett juridiskt bindande fördrag som kommer att följas av anpassning av den nationella lagstiftningen enligt avtalets bestämmelser (Inrikesministeriets pressmeddelande 131/2021). Detta görs genom beredning av en regeringsproposition för riksdagens godkännande både i Finland (Ibid.) och i Sverige (Justitiedepartementet 2021). I Finland har inrikesministeriet tillsatt ett lagstiftningsprojekt för en mandattid mellan 2021–2023 för beredningen av denna regeringsproposition (Inrikesministeriets beslut 15.12.2021). I Sverige har Justitiedepartementet utarbetat förslag till rekommendationer om operativt polissamarbete med bakgrund i förstärkt operativt polissamarbete i gränsregioner, och regeringen ställer sig generellt positivt till dessa förslag. I redogörelsen för förslagen uppmärksammas det att genomförandet av förslagen kräver vissa ändringar av svensk lag även om grundelementen i förslagen till stor del redan är genomförda. Förslagen omfattar rekommendationer beträffande exempelvis gränsöverskridande övervakning och förföljande, gemensamma gränsöverskridande insatser samt gemensamma insatser mot migrantsmuggling och illegal migration. Utöver detta uppmärksammas det att medlemsstaterna ska inrätta gemensamma utbildnings- och utbytesprogram för de tjänstemän som berörs av det gränsöverskridande arbetet, och exempelvis gemensamma kursprogram ska tas fram. (Regeringskansliet, Faktapromemoria 2021/22:FPM26, 1–3.)

Beträffande det aktuella mellanstatliga avtalet om polissamarbete i det finsk–svenska gränsområdet har både Finlands Polisorganisationers Förbund (SPJL) och Svenska Polisförbundet uttryckt en gemensam oro som avtalet kan medföra beträffande exempelvis ansvars-, rättssäkerhets- och arbetsmiljöfrågor. I ett gemensamt ställningstagande uppmärksammar förbunden dessutom problem som kan kopplas till resurser och färdigheter hos poliser som deltar i gränsområdets samarbete. För att poliser verksamma vid gränsområdet ska uppnå tillräcklig kompetens åberopar båda förbunden fortlöpande utbildning eftersom samarbetet vid gränsområdet kräver förutom goda språkkunskaper också kännedom om lagstiftning och förordningar som reglerar polisens befogenheter i det andra landet. Utöver detta krävs kunskap om polisens maktmedelsredskap, strategier och praktisk erfarenhet. Förbunden hänvisar i sitt ställningstagande till det tidigare nämnda EU-finansierade projektet som pågick 2014–2016, och påpekar att även om utbildningen inom projektet var av hög kvalitet var den otillräcklig eftersom den endast pågick i några veckor. Därmed menar förbunden att betydande resurser bör avsättas till omfattande utbildning för att tillräcklig kompetens kan garanteras, och detta ska göras vid sidan av den normala verksamheten. (SPJL och Polisförbundet 5.10.2021.)

3 MATERIAL OCH METOD

I detta kapitel presenteras undersökningens metodologiska utgångspunkter och metodval, samt de praktiska tillvägagångssätten i undersökningen beträffande materialinsamling och analys. Vidare behandlas undersökningens reliabilitet och validitet. Slutligen behandlas de forskningsetiska aspekterna i undersökningen.

3.1 Metodologiska utgångspunkter

Fenomenografi är en forskningsansats som grundar sig i att olika företeelser i världen har olika innebörd för olika människor. Det centrala blir därmed det uppfattade innehållet, det vill säga hur människor uppfattar saker och ting i en given situation. (Kroksmark 2007, 4–5.) Det intressanta blir inte att studera hur något egentligen är, utan istället hur något kan förstås utifrån ett mänskligt perspektiv (Kroksmark 2007, 6). Detta lärdomsprov intar ett fenomenografiskt förhållningssätt där uppfattningar kring samarbetet mellan Polisyrkeshögskolan och polisutbildningen vid Umeå universitet ligger i fokus.

En *hermeneutisk* forskningsansats utgår i första hand från att förstå ett fenomen utifrån olika personers föreställningar, istället för att förklara fenomenet. För att kunna komma åt dessa

föreställningar, krävs det att forskaren gör tolkningar som stöds av argumentation. Viktiga aspekter inom den hermeneutiska forskningsansatsen omfattar därmed förförståelse och kontextualisering. Förförståelse handlar om att redan tidigt i forskningsprocessen precisera vad man vet och tror om sitt forskningsproblem och läsa in sig på bakgrundsmaterial samt tidigare studier inom ämnet. Kontextualisering handlar i sin tur om att sätta forskningsmaterialet i sitt sammanhang. (Skoglund 2012, 1–2.) Både förförståelse och kontextualisering påverkar den slutliga tolkningen. Detta kan kopplas till det som Bryman (2002, 370) menar vara en av hermeneutikens centrala idéer: att försöka få fram textens mening utifrån upphovsmannens perspektiv.

Den *hermeneutiska* forskningsansatsen lämpar sig väl när föreställningar av olika slag skall studeras (Skoglund 2012, 1). I detta lärdomsprov undersöker jag föreställningar och uppfattningar, och utgår därmed från det hermeneutiska tolkningssättet som även påverkas av den egna förförståelsen. Inom fenomenografin har framförallt intervjuer använts för att kartlägga mänskliga uppfattningar. Dessa intervjuer präglas av ett djup-intresse, och därför tilldelar inte intervjuaren intervjupersonen möjliga på förhand fastställda svarsalternativ. (Kroksmark 2007, 30.) Intervjuer utgör materialinsamlingsmetoden även för denna undersökning, och metodvalet beskrivs under följande delkapitel.

3.2 Materialinsamlingsmetod

Med fenomenografi som bakomliggande forskningsansats, har materialet till denna undersökning samlats in genom en kvalitativ, *semi-strukturerad* intervju. Semi-strukturerade intervjuer präglas av att specifika teman berörs under intervjun så att intervjudeltagaren fortfarande har stor frihet och flexibilitet att utforma sina svar på sitt eget sätt. Dessutom kan nya intervjufrågor uppstå under den semi-strukturerade intervjun på basis av intervjudeltagarens svar, och därmed behöver inte intervjuaren vara totalt bunden till ett visst intervjuschema eller frågeföljd. (Bryman 2002, 301–302.)

Beträffande intervjun för denna undersökning, skickades de preliminära intervjuteman och -frågorna till intervjudeltagaren på förhand tillsammans med ett följebrev i vilket undersökningens syfte framkom (se bilaga 1). Detta bedömdes vara ändamålsenligt eftersom undersökningsämnet är av komplex karaktär. På det här viset kunde också intervjudeltagaren vid behov förbereda sig inför intervjun. Under själva intervjun uppkom det dock nya frågor på basis av intervjuinnehållet, vilket kan anses vara ett typiskt drag för den semi-strukturerade intervjun. Frågestommen till intervjun finns som bilaga till detta lärdomsprov (se bilaga 2).

En fördel med intervju som materialinsamlingsmetod är dess flexibilitet. Till skillnad från exempelvis enkätsfrågor, har forskaren i en intervju möjlighet att ställa följdfrågor och därmed skapa en mer djupgående förståelse om ett visst fenomen. Dock så innebär intervjuer som forskningsmetod även vissa nackdelar. På grund av deras tidskrävande art kan det hända att man endast har möjlighet att utföra ett fåtal intervjuer. Dessutom är intervjuer en subjektiv teknik vilket i sig kan skapa en risk för skevheter i forskningsresultatet. (Bell 2016, 189–190.) Denna skevhet kan ses som en naturlig följd av att intervjuare också är människor och därmed kan påverka intervjurespondenternas svar medvetet eller omedvetet (Bell 2016, 199). För att undvika denna problematik är det viktigt att man i forskningen ställer sig kritisk till när data skall tolkas och att man vågar ifrågasätta sin egen undersökningspraxis (Bell 2016, 201).

Till denna undersökning intervjuades en person som arbetar vid Umeå universitets polisutbildning. Eftersom syftet med detta lärdomsprov är att undersöka samarbetet mellan Polisyreshögskolan och polisutbildningen vid Umeå universitet utifrån Umeå universitets perspektiv, bedömdes det vara ändamålsenligt att denna person fungerade som informant för undersökningen. Dessutom har den utvalda informanten tidigare erfarenhet av samarbete mellan olika länders polisutbildningar, vilket gjorde att informanten kan anses ha tillräcklig sakkunnighet inom det undersökta ämnet så att en tillräckligt djup analys av ämnet blev möjlig senare i undersökningsprocessen.

Som tidigare nämnt, är intervjuer som metod av tidskrävande art vilket påverkar antalet intervjuer som blir möjliga att genomföra. Eftersom detta faktum även föreligger inom ramarna för detta lärdomsprov som har vissa tidsbegränsningar, gjorde jag valet att genomföra en semi-strukturerad intervju för att senare under forskningsprocessen kunna genomföra en tillräckligt djupgående analys av undersökningsämnet. Det bör därmed påpekas att även om ett mindre antal informanter onekligen påverkar undersökningens representativitet, möjliggör det däremot en mer djupgående intervju som är av intresse just inom den fenomenografiska forskningsansatsen där människors uppfattningar skall undersökas på djupet.

Bell (2016, 196–197) lyfter upp vikten av att spela in intervjuer för att senare under forskningsprocessen kunna genomföra en innehållsanalys av det insamlade materialet. Bell menar att inspelade intervjuer hjälper till med att koda, sammanfatta och notera särskilda kommentarer av intresse i intervjun utan att intervjuaren behöver anteckna dessa under intervjun. Det är vanligt att kvalitativa intervjuer både spelas in och transkriberas, det vill säga skrivs ut. Bryman (2002, 310) menar att detta bland annat underlättar en noggrann analys av intervjumaterialet samt gör det möjligt

att bemöta eventuella anklagelser om att forskningsanalysen skulle ha påverkats av forskarens egna värderingar eller fördomar.

Intervjun till denna undersökning genomfördes med hjälp av videoförbindelse, främst på grund av praktiska orsaker eftersom den rådande coronapandemin begränsade fysiska möten och resandet över landsgränser. Intervjun spelades in med intervjudeltagarens samtycke och den varade i cirka 40 minuter. Den genomförda intervjun grovtranskriberades i efterhand och längden på det transkriberade materialet blev cirka nio sidor.

3.3 Analysmetod

Som analysmetod i detta lärdomsprov användes *innehållsanalys*, mer specifikt *kvalitativ innehållsanalys* på det grovtranskriberade intervjumaterialet. Kvalitativ innehållsanalys innebär sökande efter bakomliggande teman i det analyserade materialet (Bryman 2002, 368). Vidare definierar Holsti (1969, se Bell 2006, 145) innehållsanalys som "varje teknik för att dra slutsatser genom att objektivt och systematiskt identifiera specifika drag i ett budskap".

Analysfasen för detta lärdomsprov påbörjades med att jag först grundligt läste igenom det transkriberade intervjumaterialet flera gånger, och markerade noterbart innehåll med tanke på undersökningens syfte. Därefter började jag sortera intervjumaterialet i mindre delar med hjälp av två kategorier som baserar sig på undersökningens syfte och frågeställningar. Kategorierna är följande:

- 1) Möjligheter och utmaningar med samarbetet mellan Polisyreshögskolan och polisutbildningen vid Umeå universitet
- 2) Förslag på gemensamma kurser, utbildning samt övrigt samarbete

Denna kategorisering gjordes för att underlätta bearbetningen av intervjumaterialet som tangerar ett förhållandevis komplext ämne, vilket innehåller en risk för att resultatet sväller och blir svårförståeligt med tanke på undersökningens syfte. Kategoriseringen gjordes även för att underlätta en överskådlig presentation av undersökningens resultat (se kapitel 4) i form av intervjuцитat i kombination med mina tolkningar av dessa i samband med respektive kategori.

Det bör påpekas att analysfasen i detta lärdomsprov i hög grad haft den *hermeneutiska forskningsansatsen* (se delkapitel 3.1) som utgångspunkt. Analysen av intervjuvaren och därmed undersökningens resultat grundar sig i min tolkning av intervjumaterialet, det vill säga att det är tolkningen i sista hand som avgör undersökningens resultat. Denna tolkning påverkas till stor del av min egen förkunskap inom ämnet, vilket kan medföra en risk att något väsentligt faller bort från resultatet på grund av okunskap. För att kunna undvika denna problematik påbörjade jag analysfasen först efter att ha fördjupat mig med undersökningsämnet tillräckligt.

3.4 Reliabilitet och validitet

Inom vetenskaplig forskning innebär *reliabilitet* tillförlitlighet och det kan definieras som ett slags mått på hur och i vilken utsträckning ett instrument eller tillvägagångssätt ger samma resultat vid olika tillfällen under annars lika omständigheter (Bell 2016, 133). Med andra ord speglar reliabilitet upprepbarheten på den genomförda forskningen samt hur noggrann man varit under sin forskningsprocess.

I detta lärdomsprov har jag strävat efter att öka undersökningens reliabilitet genom att i första hand redogöra för hur jag har gått tillväga i undersökningsprocessen. Utöver detta kan även inspelandet och transkriberandet av undersökningsintervjun bedömas ha ökat på reliabiliteten i och med att man med hjälp av dessa verktyg har möjlighet att granska intervjuinnehållet i efterhand för att inte gå miste om viktiga delar vid analysfasen. En del av intervjuinnehållet i form av citat har publicerats direkt i lärdomsprovets resultatkapitel.

En del av undersökningens reliabilitet kan bedömas förstärkas genom lärdomsprovets delar om tidigare forskning (se delkapitel 1.2) och teori (se kapitel 2). Relevant och granskad bakgrundsinformation hjälper läsaren av detta lärdomsprov att förstå undersökningsresultatet i rätt sammanhang, men det har även hjälpt mig själv att skaffa mer kunskap och förståelse inom ämnet. Största delen av lärdomsprovets teorikapitel utarbetades innan genomförandet av intervjun. På detta sätt hade jag möjlighet att intervjua informanten med tillräcklig kunskap och insatthet i ämnet.

Det bör påpekas att undersökningens reliabilitet kan ha påverkats negativt av den valda materialinsamlingsmetoden eftersom intervjuer ofta innehåller en risk för skevheter i forskningsresultatet på grund av teknikens subjektiva art (Bell 2016, 190). Genomförandet av

intervjuer påverkas av mänskliga faktorer vilket i sin tur kan leda till frågan om huruvida en fullständig upprepning av undersökningen därmed blir möjlig.

Validitet, det vill säga giltighet, mäter huruvida en viss fråga mäter eller beskriver det man vill att den ska mäta eller beskriva samt och om man därmed kan dra slutsatser av sin data (Bell 2016, 134). För att öka validiteten i min undersökning strävade jag i första hand redan från början att göra en tillräcklig avgränsning av ett ämne som kan bedömas som relativt komplext och brett.

Bell (2016, 240–241) lyfter upp problematiken med generalisering utifrån bristfällig eller ofullständig information vilket forskaren bör akta sig för. Dock så menar hon att även om ett begränsat projekt kanske inte möjliggör någon grund för generalisering, kan det ändå fungera som utgångspunkt till andras reflektioner samt till att informera, belysa och utgöra en grund för ändring. Med detta menar Bell att även begränsade undersökningar som kanske brister i sin representativitet kan vara av stort värde.

Inom kontexten för denna undersökning bör det framhävas att endast en informant kan påverka undersökningens validitet på ett negativt sätt. Dock så har begränsandet av urvalet samtidigt möjliggjort en mer djupgående analys inom en begränsad tidsram. Även om man utifrån undersökningens resultat (se kapitel 4) ska akta sig för att dra alltför generella slutsatser om samarbetet mellan Polisyreshögskolan och polisutbildningen vid Umeå universitet, kan resultatet ändå ge intressanta inblickar i samarbetet utifrån perspektivet för Umeås polisutbildning. Dessa inblickar kan vara till nytta för framtida undersökningar eller utveckling och bör därmed inte förbises. Därmed bedömer jag att den djupgående intervjun och analysen av den i kombination med att den utvalda informanten bedömdes ha tillräcklig sakkunnighet inom ämnet gör att undersökningen ändå kan ses som förhållandevis valid.

3.5 Forskningsetik

De forskningsetiska principernas fyra huvudkrav kan sammanfattas till *informations-*, *samtyckes-*, *konfidentialitets-* och *nyttjandekravet* (Vetenskapsrådet 2002, 6).

Informationskravet innebär att forskaren skall informera undersökningsslagarna om syftet med undersökningen samt att deltagandet i undersökningen ska basera sig på frivillighet (Vetenskapsrådet 2002, 7). Det närliggande samtyckeskravet innebär att undersökningsslagaren själv har rätt att

bestämma över sin medverkan i undersökningen (Vetenskapsrådet 2002, 9). I denna undersökning beaktades informations- och samtyckeskravet genom att belysa informanten innan intervjun om det frivilliga deltagandet samt om syftet med undersökningen som kommer att publiceras.

Konfidentialitetskravet har ett samband med offentlighet och sekretess. Kravet innefattar bland annat att undersökningsdeltagarna ges största möjliga konfidens och deras personuppgifter förvaras så att obehöriga inte kan ta del av dem. (Vetenskapsrådet 2002, 12.) I denna undersökning belystes informanten om att den inspelade intervjun endast är tillgänglig för mig och förstörs efter att det färdiga lärdomsprovet publicerats. Inspelningen av intervjun gjordes med informantens samtycke. Informanten informerades även om att inga personuppgifter kommer att publiceras i det färdiga lärdomsprovet.

Nyttjandekravet innebär att insamlade uppgifter om enskilda personer endast får användas för forskningsändamål (Vetenskapsrådet 2002, 14). I denna undersökning beaktades nyttjandekravet genom att informera intervjudeltagaren om att intervjun endast används till detta lärdomsprov.

I undersökningen har de fyra huvudkraven därmed beaktats. Undersökningens etiska aspekter har dessutom beaktats genom att skicka ett följebrev (se bilaga 1) till informanten innan genomförandet av intervjun. Dessutom granskades det om det krävs ett särskilt forskningslov från polisutbildningen vid Umeå universitet för att kunna genomföra undersökningen. Inget forskningslov behövdes.

4 RESULTAT

I detta kapitel presenteras den genomförda undersökningens resultat. Resultatet har framkommit genom analys och tolkning av den transkriberade intervjun med den utvalda informanten från polisutbildningen vid Umeå universitet. Undersökningens resultat presenteras för överskådlighetens skull under två kategorier som motsvarar de övergripande frågeställningarna för lärdomsprovet. Under dessa kategorier presenteras resultatet i form av intervjuinnehåll som speglas gentemot lärdomsprovets teori.

4.1 Möjligheter och utmaningar med samarbetet mellan Polisyreshögskolan och polisutbildningen vid Umeå universitet

Generellt upplever informanten samarbetet mellan Polisyreshögskolan och polisutbildningen vid Umeå universitet som något positivt och gynnsamt, både för studerande och lärare. Informanten har positiva upplevelser från tidigare läroverkssamarbete i form av exempelvis student- och lärarutbyten. Informanten upplever att studerande har fått mycket med sig från dessa utbyten och har därmed generellt sett ökat sin yrkeskompetens. Beträffande lärarutbyte upplever informanten att det kan ge lärarna nya perspektiv på hur den egna verksamheten eventuellt kan utvecklas. Dessa upplevelser framgår från exempel 1 och 2.

Exempel 1:

Allt utbyte vi har haft, det är ju fruktsamma utbyten. När vi har haft studenter från Finland så har vi tagit del av hur ni lär ut det här, vad har ni för kunskaper. De lärarutbyten vi haft.. vi har varit hos er och tittat på hur ni jobbar och vi har haft lärare här. Vi skulle vilja ha lite mer av det utbytet känner jag. Från de nordiska länderna framför allt. För att dels gränisar vi ju till varandra, man kan få förståelse för och intryck av.. så här gör de, det kanske är någonting som vi ska ta efter.

Exempel 2:

Vi upplever att de studenter vi har skickat iväg har blivit mycket bättre poliser. Om man generaliserar det, har de fått med sig så mycket mer erfarenhet och reflektioner för då börjar man reflektera över sin egen verksamhet när man åker utomlands.

I exempel 1 uttrycker informanten sin positiva syn gentemot samarbetet mellan Polisyreshögskolan och polisutbildningen vid Umeå universitet i form av student- och lärarutbyten vilket stödjer det som även uppmärksammas i samarbetsavtalet mellan läroinrättningarna, det vill säga värdet av internationell samarbete inom utbildning (Cooperation Agreement 2021, se delkapitel 2.4).

Informantens upplevelser beträffande den ökade yrkeskompetensen hos studerande som deltagit i utbyte uttrycks i exempel 2, vilket i sin tur kan kopplas till målsättningarna beträffande internationalitet som uppges både i den svenska utbildningsplanen (Polismyndigheten 2020, 3) och den finländska examensstadgan för poliser (Polisyreshögskolan 2021, 21). Dessa målsättningar behandlas mer specifikt i delkapitel 2.3.

Utifrån informantens upplevelser beträffande studerande som deltagit i studentutbyte kan det därmed tolkas att dessa utbyten stödjer uppnåendet av de internationella målsättningarna som ingår i respektive länders polisutbildningar. Detta stöds även av resultatet i det tidigare nämnda lärdomsprovet av Vuorio (2021, se delkapitel 1.2) beträffande utökad yrkeskompetens hos polisstuderande som deltagit i studentutbyte.

Möjligheterna i synnerhet med det nordiska samarbetet framhövdes under intervjun på grund av likheter mellan länderna. Informanten upplever att det finns goda möjligheter för samarbete av olika slag mellan Polisyreshögskolan och polisutbildningen vid Umeå universitet. Detta framgår från exempel 3.

Exempel 3:

Vi är ganska lika i alla fall, vi och ni. Och det är ju kanske därför det går ganska bra att göra utbyten också, hitta former för bra utbyte.

Enligt informanten kan samarbetet mellan läroverken ge polisstuderande inblickar i hur polisarbetet fungerar i andra länder. Detta uttrycks i exempel 4 och 5. För lärarnas del upplever informanten att samarbetet kan ge inblickar i exempelvis studiernas upplägg, vilket framgår från exempel 6.

Exempel 4:

Så det finns ju många studentaspekter som man kan fundera kring och jag upplever ju att det blir väldigt mycket.. när studenterna möts och när vi träffas, man är nyfiken på hur det fungerar i de olika länderna.

Exempel 5:

Vad gäller studenternas del så är det ju många delar. Där kan vi också få en insikt att så här ser polisens arbete ut i andra nordiska länder.

Exempel 6:

Och sen kanske är man ju nyfiken också på hur studierna är upplagda, obligatoriska.. det finns mycket i det.

Informantens svar som uttrycks i exempel 4 och 5 beträffande studerandes insikter i hur polisens arbete realiserar i andra länder, kan kopplas mer specifikt till den förnyade svenska utbildningsplanen

för polisutbildningen som i högre grad uppmärksammar vissa specifika målsättningar som exempelvis kunskap om brottsbekämpning utifrån ett EU- och globalt perspektiv samt kunskap om att samverka internationellt inom brottsförebyggande och brottsutredning (Polismyndigheten 2022, 4–5). Den förnyade utbildningsplanen behandlas mer specifikt i avsnitt 2.3.2.

Utifrån informantens svar kan det därmed tolkas att insikter i polisens arbete i ett annat nordiskt land stödjer uppnåendet av de specifika internationalitetsrelaterade målsättningarna inom polisutbildningen.

Beträffande digitala samarbetsalternativ upplever informanten att det utifrån perspektivet för Umeås polisutbildning finns goda möjligheter även för digitalt samarbete eftersom polisutbildningen i Umeå redan har ett existerande distansutbildningsalternativ med färdiga distansstudiestrukturer. Detta framgår från exempel 7.

Exempel 7:

Hur mycket möjligheter som helst vad gäller sådant. Vi har ju vår utbildning på distans.

Informantens upplevelser om digitala samarbetsalternativ kan speglas gentemot hur digitalundervisning uppmärksammas inom respektive länders polisutbildningar, vilket behandlas i delkapitel 2.3. Inom svensk kontext uppmärksammas digitalundervisning i den förnyade utbildningsplanen (Polismyndigheten 2022, 6), samt mer konkret i Umeås polisutbildning i form av utnyttjandet av lärplattformen Canvas och videomötesprogrammet Zoom. Dessa utnyttjas i synnerhet inom distansutbildningen till polis. (Umeå universitet, Välkommen till polisprogrammet! Läst den 23 april 2022.) Även i Finland utgörs en del av polisutbildningen av nätstudier där exempelvis Moodle-plattformen och videokonferensprogrammet Teams utnyttjas som verktyg (Polisyreshögskolan 2021, Polis (YH)-examen, Studieguide 2020-2022, 11). Båda läroverken har därmed utvecklade och relativt etablerade strukturer för digitalundervisning, och exempel 7 tyder eventuellt på att dessa strukturer utnyttjas i ännu högre grad av polisutbildningen vid Umeå universitet på grund av deras distansutbildningsalternativ för polisstudier.

Undersökningen gav inget explicit svar på hur det digitala samarbetet mellan läroverken i praktiken skulle kunna ske, till skillnad från den tidigare nämnda undersökningen av Smeds (2021, se delkapitel 1.2) där exempelvis temaföreläsningar i digital form mellan partnerhögskolor uppmärksammades som en form av digitalt internationellt samarbete. Utifrån teoribakgrunden och informantens upplevelser

kan det därmed tolkas att även om det finns relativt goda möjligheter för digitalt samarbete mellan läroverken i och med de existerande strukturerna och verktygen som redan används i utbildningarnas dagliga verksamhet, skiljer det sig åt beträffande vilka verktyg läroverken specifikt använder. Ett digitalt samarbete skulle därmed förutsätta vidare kartläggning av vilka verktyg som är lämpliga för gemensam användning.

Gällande eventuella utmaningar eller hinder för samarbetet upplever informanten att det finns en risk för att samarbetsavtalet inte konkretiseras i tillräckligt hög grad om det inte aktivt arbetas med det. För att undvika detta anser informanten att specifikt utsedda personer borde arbeta med det praktiska genomförandet av samverkan mellan läroinrättningarna. Detta uttrycks i exempel 8 och 9.

Exempel 8:

Min förhoppning är att avtalet inte bara är en pappersprodukt utan det måste ske någon handling.

Exempel 9:

I så fall skulle jag vilja ha att, de här personerna är avsatta för att arbeta med samverkan. Det ska vara ett fast.. det ska finnas en grupp. Som strategiskt arbetar med det här och får fram praktikaliteter.

Informanten upplever dessutom att vissa strukturer kan utmana och försvåra åkandet på studentutbytet, som exempelvis det att inga valbara studier ingår i läroplanen vid Umeås polisutbildning. Informanten upplever att ett studentutbyte passar relativt dåligt in i studiernas upplägg. Enligt informanten krävs det omorganisering av studierna om en polisstudent vill åka på utbyte, och det krävs därmed en hel del från studeranden själv så att man inte hamnar efter i sina studier. Informanten skulle hoppas på mer flexibilitet i dessa strukturer. Delvis anser informanten att det är beklagligt att utbyten kräver så mycket omorganisering, eftersom de i regel gett så mycket för studenterna och enligt informanten ökat deras yrkeskompetens. Dessa utmaningar som informanten upplever framgår från exempel 10, 11, 12 och 13.

Exempel 10:

Det passar inte in alls egentligen. Vi försöker passa in dom. Vi försöker se till att.. du ska ha gjort klart de här delarna innan du åker över till Finland de här två veckorna eller vad det kan tänkas vara.

Exempel 11:

Man måste vara en.. det är duktig student om man säger så då. Du ska ha klarat av vissa delar. Du får inte släpa med någonting utan du ska nästan ligga i framkanten och känna att ja den här studenten kan vi skicka för att vi vet att den här personen kan ta igen. Så innan vi skickar våra studenter så är det ju ett.. då får jag ju koordinera det med andra lärare, kan den här hoppa in i på de här lektionerna i efteråt istället eller innan.

Exempel 12:

Lite grann tycker jag att det är feltänkt från oss för att vi upplever ju utbytena som vi har med våra studenter så upplever vi att de får med sig så mycket mer än vad de någonsin skulle få med sig på två veckor när de bara är här.

Exempel 13:

Det är ramverken som styr våra kursplaner, utbildningsplaner och annat. Det är det vi måste förhålla oss till. Och sen måste man kanske hitta.. utmaningen är ju att hitta strategier och metoder för att komma runt det där lite grann att man kan tillgodoräkna sig.

Dessa utmaningar med samarbetet som informanten upplever kan speglas gentemot de övergripande ramarna för respektive länders polisutbildningar som behandlas mer specifikt i delkapitel 2.3. Inom finländsk polisutbildning uppmärksammas främjandet av studiernas internationella inriktning i form av studentutbyte, internationella studieperioder samt övriga former av internationellt samarbete explicit i examensstadgan för yrkeshögskoleexamen för polis (Polisyrkeshögskolan 2021, 21). Informantens upplevelser tyder på att det på svenskt håll eventuellt inte gjorts ett lika explicit uppmärksammande inom de formella ramarna för polisutbildningen. Utöver detta omfattar den finländska polisutbildningen, till skillnad från den svenska, dessutom valbara studier inom vilka de internationella studierna i regel införs (Polisyrkeshögskolan 2021, Examensstadgan, 21).

Även om detta lärdomsprov inte undersökte utmaningarna med samarbetet utifrån Polisyrkeshögskolans synvinkel, tyder resultatet från det tidigare nämnda lärdomsprovet av Lindfors (2019, se delkapitel 1.2) på att liknande tendenser beträffande utmaningar med studiernas omorganisering under deltagandet i internationell verksamhet eventuellt existerar också på finskt håll, trots att det ingår valbara studier i den finländska polisutbildningen. Informantens upplevelser beträffande utmaningar med samarbetet kan dessutom kopplas till innehållet i den årliga

samarbetsplanen mellan läroverken där underlättandet av möjligheterna för Nordcop-programmet uppmärksammas som en egen punkt (Annual Cooperation Plan For 2021, se delkapitel 2.4). Detta i kombination med informantens upplevelser kan tolkas som att vissa utmaningar beträffande läroverksamhetens smidighet i praktiken existerar, men att utmaningarna åtminstone delvis har identifierats av parterna. Utöver detta tyder informantens svar på att exempelvis utbyten eventuellt kunde uppmärksammas i de styrande ramverken som utbildningsplaner i högre grad för att utveckla och förbättra samarbetet.

4.2 Förslag på gemensamma kurser och utbildning samt övrigt samarbete mellan Polisyrkeshögskolan och polisutbildningen vid Umeå universitet

På en övergripande nivå i enlighet med samarbetsavtalets innehåll upplevde informanten att samarbetet mellan Polisyrkeshögskolan och polisutbildningen vid Umeå universitet kan ske genom olika former. Detta uttrycks i exempel 14.

Exempel 14:

Det kan vara via forskning, utbildning, pedagogiskt.. eller studentutbyte.

Genom intervjun uppmärksammades även studentutbyte i form av *Nordcop*-projektet (se delkapitel 2.2), vilket i sin tur kan tolkas som en konkret och redan existerande samarbetsform mellan läroverken. Utöver detta tog informanten upp utvecklandet av Erasmus-utbytesmöjligheter mellan läroverken som exempel på samarbetet. Dessa samarbetsformer har även behandlats i den årliga samarbetsplanen mellan läroverken som behandlas i delkapitel 2.4 (Annual Cooperation Plan For 2021).

Som en specifik samarbetsform tog informanten upp informationsutbytet mellan läroverken i form av exempelvis studentuppsatser och forskningsprojekt. Detta framgår från exempel 15, 16 och 17.

Exempel 15:

Jag kan tänka mig att sådana här uppsatser som du skriver nu, det skulle också kunna vara ett utbyte. Våra studenter skriver också uppsatser.

Exempel 16:

Då är det den forskningsanknutna delen där man kan arbeta med olika forskningsprojekt kanske. Vi har arbetat ganska mycket.. vi har en grupp som arbetar ganska mycket med hur man.. lärande i övning. Det är något sådant som man kan applicera direkt på ett annat land eller en annan enhet.

Exempel 17:

Vi har forskningsprojekt kring elchockvapen och annat där man kan utbyta erfarenheter också.

Informationsutbyte som en specifik samarbetsform nämns även i samarbetsavtalet samt den årliga samarbetsplanen mellan läroverken som behandlas i delkapitel 2.4 (Annual Cooperation Plan For 2021). Inom kontexten för finländsk polisutbildning har det dessutom uppmärksammats att lärdomsprovet inom examensutbildningen kan genomföras internationellt (Polisyrkeshögskolan 2021, Examensstadgan, 21). Hur informationsutbytet på konkret nivå kan eller har skett framgår inte direkt från samarbetsavtalet eller intervjuinnehållet, men i den årliga samarbetsplanen för 2021 uppmärksammades exempelvis introducerandet av aktuella forsknings-, utvecklings- och innovationsaktiviteter vid läroverken (Annual Cooperation Plan For 2021). Därmed tyder undersökningsresultatet på att informationsutbyte i form av forskningsprojekt och studentuppsatser kan fungera som en form av läroverksamheten, men hur samarbetet i synnerhet beträffande studentuppsatser eller examensarbeten i praktiken kan ske kräver vidare kartläggning.

Beträffande konkreta exempel på gemensamma kurser eller utbildning mellan läroverken tog informanten upp en existerande distanskurs *IT och säkerhet* som är en del av polisutbildningen vid Umeå universitet och som eventuellt skulle kunna lämpa sig också för finländska polisstudenter. Detta uttrycks i exempel 18. Undersökningsresultatet tyder därmed på att det finns redan existerande alternativ för samarbete där både svenska och finländska studenter skulle kunna delta i. Med bakgrund i den finländska polisutbildningens upplägg (se avsnitt 2.3.1) där även valbara studier ingår, skulle denna kurs eventuellt kunna vara ett alternativ för utvecklandet av läroverkssamarbetet i konkret form.

För övrigt ansåg informanten att det utifrån Umeås perspektiv skulle finnas ett intresse för att utveckla en gemensam kurs eller utbildning om gränsöverskridande polissamarbete till både svenska och finländska polisstudenter. Informanten ansåg dessutom att likheter och skillnader mellan finländsk

och svensk lagstiftning som polisarbetet baserar sig på skulle kunna utgöra en grund för någon slags gemensam utbildning eller undersökning inom ämnet. Dessa förslag framgår från exempel 19 och 20.

Exempel 18:

Vi har en [kurs] som heter IT och säkerhet. Och den går också på distans. Den är digital. Där man pratar kring det här med IT-brott och annat. Den skulle säkert passa sig ganska bra tänker jag.

Exempel 19:

Jag kan tycka att det projektet som jag och [namn] hade med gränsöverskridande verksamhet. Det skulle kunna vara en sådan del. (--) skapa en kurs för både svenskar och finskar, det tycker jag.

Exempel 20:

Och sen tycker jag att.. vi är ett gränsland och vi kommer möta varandra längs hela kusten och det är färjor som går fram och tillbaka. Vad är det för likheter i juridiken, vad finns det.. Likheter och skillnader där skulle ju vara ett rätt intressant område. Och intressant område för en uppsats också eller för ett examensarbete.

Projektet som informanten hänvisar till i exempel 19 syftar till det tidigare i delkapitel 2.5 nämnda EU-finansierade sampatrulleringsprojektet i Tornedalen 2014–2016, inom vilket Polisyrkeshögskolan ansvarade för utbildningens innehåll (Polisyrkeshögskolan 2020, Sampatrulleringsprojekt i Tornedalen). Sampatrulleringen i gränsområdet kunde inte påbörjas på grund av att genomförda lagändringar inte sågs som tillräckliga och mer detaljerade avtal bedömdes som nödvändiga (Räisänen 2017, 24). Trots detta uttrycker informanten att gemensam utbildning i gränsöverskridande verksamhet mellan Finland och Sverige samt gemensam utbildning i respektive länders lagstiftning skulle vara av intresse och att det även finns ett behov av detta. Detta stöds av att både de finländska och svenska polisförbunden åberopar fortlöpande och omfattande utbildning till poliser som är verksamma i det finsk–svenska gränsområdet om det nyligen undertecknade mellanstatliga avtalet beträffande polissamarbetet i gränsområdet träder ikraft efter att nationell lagstiftning anpassats enligt avtalets bestämmelser. Denna utbildning ska omfatta även kännedom om till polisarbetet relevant lagstiftning i det andra landet. (SPJL och Polisförbundet 5.10.2021.) Därmed stöds polisförbundens ställningstagande som behandlas i delkapitel 2.5 av informantens svar beträffande behovet av och förslaget om utbildning i gränsöverskridande verksamhet och juridiken kopplad till detta.

Utifrån undersökningsresultatet kan det därmed tolkas att gemensam utbildning i gränsöverskridande polisverksamhet för både finländska och svenska polisstuderande skulle kunna vara ett sätt att utveckla samarbetet i konkret form mellan Polisyrkeshögskolan och polisutbildningen vid Umeå universitet.

5 SAMMANFATTNING OCH DISKUSSION

Syftet med detta lärdomsprov var att undersöka vad samarbetet mellan Polisyrkeshögskolan och polisutbildningen vid Umeå universitet innebär, samt hur detta samarbete eventuellt kan utvecklas i konkret form. För att undersöka innebörden av samarbetet, riktades undersökningen till att söka efter eventuella möjligheter och utmaningar beträffande läroverkssamarbetet ifråga. Utvecklandet av samarbetet i konkret form undersöktes genom att söka efter eventuella förslag på gemensamma kurser, utbildning eller övrigt samarbete.

Undersökningens teoribakgrund utgörs av en genomgång av nordiskt utbildningssamarbete samt en övergripande redogörelse för polisutbildningarna i Finland och Sverige. Utöver dessa behandlas det relativt nyligen ingångna samarbetsavtalet mellan Polisyrkeshögskolan och polisutbildningen vid Umeå universitet, samt polissamarbetet vid det finsk–svenska gränsområdet som håller på att utvecklas. Samarbetsavtalet mellan Polisyrkeshögskolan och polisutbildningen vid Umeå universitet utgjorde grunden för genomförandet av denna undersökning.

Undersökningen genomfördes med hjälp av en kvalitativ intervju med en person som arbetar vid Umeå universitets polisutbildning. Undersökningen intog en fenomenografisk forskningsansats i vilken informantens uppfattningar om olika aspekter beträffande läroverkssamverkan låg i fokus, och därmed bedömer jag att den valda forskningsansatsen lämpade sig väl för just detta lärdomsprov där uppfattningar undersöks. Det analyserade intervjumaterialet utgjorde grunden för undersökningens resultat och intervjuinnehållet kan speglas gentemot lärdomsprovets teorikapitel.

Beträffande den första forskningsfrågan för lärdomsprovet om hurdana möjligheter och utmaningar Umeås polisutbildning ser i samarbetet med Polisyrkeshögskolan, tyder resultatet på att samarbetet mellan läroverken generellt ses som givande både för studerande och lärare. Inblickar i hur polisens arbete fungerar i andra länder kan dessutom anses öka studerandenas yrkeskompetens. Detta stöds av tidigare studier, samarbetsavtalet mellan läroverken samt av de internationella målsättningarna som uppmärksammas inom respektive länders polisutbildningar.

Möjligheterna för digitalt samarbete mellan läroverken är utifrån undersökningsresultatet relativt goda, inte minst på grund av att det redan finns ett existerande alternativ för att gå polisutbildningen på distans vid Umeå universitet. Detta stöds av att digitalisering uppmärksammats inom båda läroverkens undervisning. Resultatet i undersökningen uppvisar dock inte hur det digitala samarbetet i praktiken skulle kunna ske exempelvis med beaktande av gemensamma digitala verktyg, och därmed skulle detta kräva vidare kartläggning.

Utmaningarna med läroverkssamarbetet kan på basis av undersökningsresultatet sammanfattas med att det eventuellt finns en risk att samarbetet inte konkretiseras i tillräckligt hög grad till olika handlingar och praktikaliteter. Dessutom kan vissa ramverksrelaterade aspekter utmana smidigheten i läroverkssamarbetet i form av exempelvis studentutbyten. Delvis har dessa utmaningar redan identifierats av parterna i form av samarbetsavtalet och den årliga samarbetsplanen.

Beträffande den andra forskningsfrågan, som ett konkret utvecklingsförslag beträffande gemensam utbildning för finländska och svenska polisstuderande lyftes det i undersökningsresultatet fram utbildning i gränsöverskridande polisverksamhet samt juridiken kopplad till detta. Detta förslag och behov får stöd i den aktuella samhällsliga utvecklingen av polissamarbetet vid det finsk-svenska gränsområdet. Utöver detta uppvisar resultatet i undersökningen att även studentuppsatser och forskningsprojekt kan fungera som en form av läroverkssamarbetet. Detta stöds av innehållet i samarbetsavtalet. Dessutom uppvisade undersökningens resultat ett eventuellt redan existerande alternativ för läroverkssamarbete i form av distanskursen *IT och säkerhet* vid Umeås polisutbildning som eventuellt skulle kunna erbjudas även för finländska polisstuderande inom ramarna för deras valbara studier.

Undersökningens resultat, det vill säga intervjuinnehållet, kan speglas gentemot innehållet i samarbetsavtalet mellan Polisyrkeshögskolan och polisutbildningen vid Umeå universitet. Många av de olika övergripande nivåerna beträffande läroverkssamarbetet, som exempelvis besök och utbyten samt informationsutbyte, togs upp i intervjun och diskuterades mer i detalj. Därmed kan samarbetsavtalet och dess innehåll ses som övergripande ramar för läroverkssamarbetet, medan intervjun i denna undersökning gav mer konkret insyn i samarbetet och dess olika aspekter.

Exempelvis kan kännedomen om de eventuella utmaningarna i samarbetet mellan läroinrättningarna vara till nytta då samarbetet planeras och utvecklas vidare. Även om det ingår valbara studier i upplägget av den finländska polisutbildningen, verkar det på basis av undersökningens resultat finnas

ett behov av att åtminstone kartlägga hur deltagandet i exempelvis studentutbyte kunde göras smidigare för studerande från båda läroinrättningar. Om deltagandet i exempelvis några veckors studentutbyte automatiskt orsakar att en polisstudent hamnar mycket efter i sina studier på hemmaplan, blir deltagandet inte ett lika lockande alternativ. Som det framkom också från resultatet för denna undersökning, är det nödvändigt att studeranden får stöd från läroinrättningen med omorganiseringen av sina studier under sin frånvaro.

Värdet av internationellt samarbete inom utbildning har noterats på flera håll sedan tidigare, och det har även tagits upp inom detta lärdomsprov. Resultatet i den genomförda undersökningen gav ytterligare belegg på att exempelvis studentutbyten ger mycket till studerande och kan till och med utveckla den egna yrkeskompetensen som blivande polis. Med tanke på detta vore det beklagligt om praktiska hinder som exempelvis studiernas struktur eller upplägg skulle försvåra eller förhindra deltagandet i internationellt samarbete under polisutbildningen.

Ett möjligt alternativ till traditionellt studentbyte och som även noterats inom detta lärdomsprov är utnyttjandet av digitala lösningar i högskolornas internationella verksamhet. Med hjälp av digitalisering och distansundervisningsalternativ skulle man eventuellt kunna underlätta för fler polisstuderande att inkludera en internationell dimension till sina studier, även sådana studerande som kanske annars inte skulle se traditionellt studentutbyte som ett alternativ. Som det framkom från resultatet för denna undersökning är det noterbart att polisutbildningen vid Umeå universitet redan har en väletablerad struktur för distansstudier. Den globala coronapandemin torde ha utvecklat digitaliseringen av studierna även vid Polisyreshögskolan. Därmed skulle det vara logiskt att digitaliseringen i högre grad även skulle inkluderas i Polisyreshögskolans internationella verksamhet och därmed också i samarbetet med polisutbildningen vid Umeå universitet. Hur detta praktiskt skulle kunna genomföras kräver dock vidare kartläggning och planering, men ett genomförbart alternativ för digitalt samarbete skulle exempelvis kunna vara temaföreläsningar för studeranden från båda partnerhögskolorna. I beaktande bör dock tas att i och med att läroverken för tillfället använder olika digitala verktyg i sin undervisning, skulle det behövas en ingående utredning över vilka verktyg som lämpar sig för det digitala samarbetet med beaktande av exempelvis olika säkerhetsföreskrifter.

Studentuppsatser som en form av läroverksamarbetet var en intressant och delvis överraskande aspekt som framkom utifrån undersökningsresultatet. Hur denna form av samarbete i praktiken sker eller skulle kunna ske blev fortfarande öppet efter den genomförda undersökningen. Därmed bedömer jag att det skulle krävas vidare kartläggning beträffande exempelvis hur en polisstuderande från

Finland och från Sverige i praktiken skulle kunna samarbeta inom ramarna för sina respektive examensarbeten. Vissa utmaningar skulle eventuellt kunna uppstå i och med examensarbetenas olika omfång och därmed skillnader.

Förslaget som framkom i undersökningsresultatet beträffande en gemensam kurs i gränsöverskridande polissamarbete för både svenska och finländska polisstudenter, kan bedömas som en relevant och motiverad möjlighet till hur läroverkssamarbetet kunde utvecklas på konkret nivå i form av gemensam utbildning. Som det togs upp redan i inledningen i detta lärdomsprov, präglas dagens säkerhetsmiljö av allt mer internationalitet och därmed gränsöverskridande verksamhet, vilket även har noterats på en övergripande nivå inom ramarna för polisutbildningarna i Finland och Sverige. I och med att gränsöverskridande samarbete idag är vardag för många poliser både i Sverige och Finland, bedömer jag det som naturligt att detta samarbete skulle invävas även i polisernas grundutbildning i de båda länderna. Det konkreta förslaget på en kurs i gränsöverskridande polissamarbete skulle eventuellt kunna utgöra grunden för ett gemensamt pilotprojekt vid båda läroverkens grundutbildning för poliser. Dock så skulle inledandet av ett sådant projekt kräva vidare kartläggning samt evaluering av hur det i praktiken skulle kunna genomföras med tanke på exempelvis resurser samt de övergripande ramarna i form av utbildnings- och läroplaner som styr polisutbildningarna i båda länderna. Digitala samarbetsmöjligheter borde dessutom hållas i åtanke beträffande detta förslag.

Som det även framkommit i detta lärdomsprov har lagstiftning tidigare förhindrat utökat polissamarbete vid det finsk–svenska gränsområdet. Den senaste tiden har det dock vidtagits nya åtgärder i form av avtal och lagstiftningsprojekt för att handskas med denna problematik, och kontinuerlig utbildning har av flera instanser bedömts som avgörande för att ett framgångsrikt polissamarbete kan ske. Med denna bakgrund bedömer jag det som viktigt att polisutbildningarna både i Finland och Sverige följer den samhällsliga och juridiska utvecklingen av gränsområdets polissamarbete inklusive de krav som detta eventuellt ställer på båda länders polisutbildningar. Om och när utbildning blir aktuellt bör inte betydelsen av läroverkssamarbete undervärderas.

I detta lärdomsprov har en del av samarbetet mellan Polisyreshögskolan och polisutbildningen vid Umeå universitet undersökts, och därmed kan läsaren få inblickar i hur det nuvarande samarbetet fungerar samt hur det eventuellt skulle kunna utvecklas. Eftersom materialet för denna undersökning endast utgjordes av en kvalitativ intervju bör inte alltför generella eller absoluta slutsatser dras utifrån undersökningens resultat. Det är sannolikt att fler intervjuer med personer med olika bakgrund inom

polisutbildningen hade gett en bredare och mer djupgående insyn i ämnet. Ett större intervjuunderlag hade eventuellt också gett fler förslag på hur samarbetet mellan läroinrättningarna kunde utvecklas.

Ett annat alternativ hade även kunnat omfatta en kompletterande intervju med samma informant för att kunna ställa vissa följdfrågor som uppstod först under analysfasen i undersökningen när intervjuinnehållet speglades mer djupgående gentemot bakgrundsteorin. Genom en tilläggsintervju hade man eventuellt kunna få mer specifika svar på exempelvis hur det digitala samarbetet i praktiken skulle kunna ske, hur en gemensam kurs eller utbildning i gränsöverskridande polisverksamhet i praktiken kunde genomföras samt hur samarbete beträffande studentuppsatser i praktiken kunde realiserars.

Eftersom undersökningen riktade sig främst för att söka efter förslag på gemensamma kurser eller utbildning, valde jag att inte genomföra en kompletterande intervju med informanten. Många eventuella tilläggsfrågor uppstod dessutom först senare i undersökningens analysfas, och därmed begränsades möjligheterna till en kompletterande intervju även av lärdomsprovets tidsramar. Både planeringen och genomförandet av intervjuer kräver mycket tid vilket jag var tvungen att beakta i avgränsningen för denna kvalitativa undersökning.

Undersökningens tillförlitlighet och giltighet behandlades noggrannare delkapitel 3.4. Därmed, trots vissa eventuella brister i resultatets representativitet, kan resultatet i denna undersökning i kombination med relevant bakgrundsteori ge en mer djupgående insyn i läroverksamarbetet mellan Polisyreshögskolan och polisutbildningen vid Umeå universitet utöver de övergripande ramar som anges i det nyligen ingångna samarbetsavtalet mellan läroinrättningarna. Undersökningens resultat gav även flera konkreta och intressanta utvecklingsförslag på vidare samarbete som eventuellt kan tas i beaktande när Polisyreshögskolans internationella verksamhet planeras och utvecklas vidare. Som det framkom från denna undersökning, är det betydelsefullt att notera vikten av att samarbetets realisering till praktiska handlingar kräver aktivt arbete, inte endast ett avtal i pappersform.

Undersökningen framhävde dessutom nyttan av den internationella dimensionen inom polisstudier och framtida arbetslivet som polis, vilket även tagits upp inom tidigare studier. Resultatet i denna undersökning i kombination med tidigare studier gör det motiverat att söka efter samt utveckla möjligheterna till att fler polisstuderande kan inkludera internationella erfarenheter i någon form till sina studier. Läroinrättningarnas övergripande ramar och resurser sätter naturligtvis vissa begränsningar på detta, men med tanke på nyttan av internationellt utbildningssamarbete som

noterats även i samarbetsavtalet mellan Polisyreshögskolan och polisutbildningen vid Umeå universitet, vore det synd om rigiditet i strukturer som exempelvis läroplaner stod i vägen för det ökade internationella samarbetet. Detta väcker även frågan om studentutbyten eller övrigt deltagande i internationell verksamhet eventuellt borde uppmärksammas eller kanske till och med inkluderas i läroplaner utöver ramarna för valbara studier.

Som förslag för framtida forskning eller studier skulle det vara intressant att genom ett studerandeperspektiv kartlägga hur polisstuderande själva uppfattar nyttan av internationalitet i sina studier och framtida karriärer. Eftersom det specifika samarbetsavtalet mellan Polisyreshögskolan och polisutbildningen vid Umeå universitet är relativt nytt, skulle ett annat förslag på vidare forskning kunna utgöras av en utvärdering på hur samarbetet i fråga i praktiken fungerat och vad det gett båda läroinrättningarna. Beträffande det gränsöverskridande polissamarbetet mellan Finland och Sverige som håller på att utvecklas, samt den utbildning som krävs för att detta kan fungera säkert och effektivt, skulle det även vara intressant att undersöka de nuvarande färdigheterna hos poliser som dagligen arbetar vid det finsk–svenska gränsområdet.

Slutligen, vill jag påpeka att det är viktigt att fortsätta utveckla internationellt utbildningssamarbete även inom polisutbildning, och därmed bör inte polisutbildningen vid Polisyreshögskolan utesluta den internationella trenden som många andra högskolor redan följer. Nyttan av internationell erfarenhet bör noteras förutom utifrån enskilda studerandenas och blivande polisers perspektiv också konkret på organisationsnivå. Genom att kartlägga nya former och alternativ för internationellt samarbete kan förhoppningsvis fler polisstuderande och även personal som arbetar med polisutbildning ta del av nyttan med detta i framtiden.

REFERENSER

Annual Cooperation Plan for 2021. (2021).

Avtal mellan Konungariket Sveriges regering och Republiken Finlands regering om polissamarbete i gränsområdet. (2021).

<https://www.regeringen.se/4a9b9e/contentassets/ec7310c311a14f17b8e3522a1decb065/avtal-mellan-konungariket-sveriges-regering-och-republiken-finlands-regering-om-polissamarbete-i-gransområdet.pdf> (hämtad 2022-04-23).

Bell, J. I samarbete med Waters, S. (2016). *Introduktion till forskningsmetodik*. Lund: Studentlitteratur.

Bryman, A. (2002). *Samhällsvetenskapliga metoder*. Malmö: Liber.

Cooperation Agreement. (2021).

Inrikesministeriets beslut 15.12.2021. *Asettamispäätös: Lainsäädäntöhanke Suomen ja Ruotsin välisen raja-alueen poliisiyhteistyöstä tehdyn sopimuksen hyväksymiseksi ja voimaansaattamiseksi.* https://api.hankeikkuna.fi/asiakirjat/70c2da10-0c87-4264-ba3a-d4c32e0dbbc6/66c90a3c-a0a0-41b1-960f-72002fb90eb5/ASETTAMISPAATOS_20211220071635.PDF (hämtad 2022-04-23).

Inrikesministeriets pressmeddelande 131/2021. *Avtal mellan Finland och Sverige fördjupar polissamarbetet i gränsområdet ytterligare.* https://valtioneuvosto.fi/-/1410869/suomen-ja-ruotsin-valinen-sopimus-tehostaa-rajaa-alueen-poliisiyhteistyota%20entisestaan?languageId=sv_SE (hämtad 2022-04-23).

Justitiedepartementet. (2021). *Sverige och Finland fördjupar ytterligare polissamarbetet i gränsområdet.* Pressmeddelande från Justitiedepartementet. Publicerad 19 oktober 2021. <https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2021/10/sverige-och-finland-fordjupar-ytterligare-polissamarbetet-i-gransområdet/> (hämtad 2022-04-23).

Kemppainen, P. & Koivuniemi, T. (2018). Poliisikoulutuksen eurooppalaistuminen. I: Huotari, V. & Muttilainen, V. (red.). *Poliisin toimintaympäristö. Poliisiammattikorkeakoulun katsaus 2018. Poliisiammattikorkeakoulun raportteja 132.* Tampere: Poliisiammattikorkeakoulu, 62–66.

Kroksmark, T. (2007). Fenomenografisk didaktik. *Didaktisk tidskrift*. Jönköping University press 2007.

Lindfors, V. (2019). *Kansainvälisen viikon opiskelijavaihdon haasteita*. Tammerfors: Polisyrkeshögskolan. Lärdomsprov.

Mansikka, H. (2016). *Pohjoismaiden poliisiopiskelijat harjoittelevat ensi kertaa yhdessä.* <https://yle.fi/uutiset/3-9297074> (hämtad 2022-01-27).

Nationalencyklopedin. *Samarbete*. <https://www.ne.se/uppslagsverk/ordbok/svensk/samarbete> (hämtad 2022-04-25).

Nationalencyklopedin. *Samverkan*. <https://www.ne.se/uppslagsverk/ordbok/svensk/samverkan> (hämtad 2022-04-25).

Nordiska ministerrådet. (2017). *Framtida nordiskt utbildningssamarbete. Svar på dagens och morgondagens utmaningar*. Köpenhamn: Nordiska ministerrådet. <http://norden.diva-portal.org/smash/get/diva2:1157446/FULLTEXT01.pdf> (hämtad 2022-04-25).

Nordplus. (2019). *Cooperation between educational institutions in the Nordic and Baltic Countries*. <http://norden.diva-portal.org/smash/get/diva2:1316121/FULLTEXT01.pdf> (hämtad 2021-12-07).

Polisen. (2019). *Polismyndighetens organisation*. <https://polisen.se/om-polisen/organisation> (hämtad 2022-01-27).

Polisen. *Polisutbildningen*. <https://polisen.se/jobb-och-utbildning/bli-polis/polisutbildningen/> (hämtad 2022-01-27).

Polismyndigheten. (2020). *Utbildningsplan för Polisprogrammet*. [https://www.sh.se/download/18.35738f6f170c016f8e724615/1584614664900/Utbildningsplan%20f%C3%B6r%20Polisprogrammet%20kull%20VT%20-%20\(giltig%20fr.om.%201%20januari%202020\).pdf](https://www.sh.se/download/18.35738f6f170c016f8e724615/1584614664900/Utbildningsplan%20f%C3%B6r%20Polisprogrammet%20kull%20VT%20-%20(giltig%20fr.om.%201%20januari%202020).pdf) (hämtad 2022-04-23).

Polismyndigheten. (2022). *Utbildningsplan för Polisprogrammet*. <https://www.umu.se/globalassets/centralwebb/studentwebben/institutioner/polisutbildningen/utbildningsplan-polisprogrammet-2022.pdf> (hämtad 2022-04-23).

Polisyrrkeshögskolan. (2020). *Internationella utbytesprogram*. <https://polamk.fi/sv/utbytesprogram> (hämtad 2022-01-27).

Polisyrrkeshögskolan. (2020). *Internationell verksamhet*. <https://polamk.fi/sv/internationell-verksamhet> (hämtad 2021-11-05).

Polisyrrkeshögskolan. (2020). *Nordcop*. <https://polamk.fi/sv/nordcop-sv> (hämtad 2022-01-27).

Polisyrrkeshögskolan. (2020). *Sampatrulleringsprojekt i Tornedalen*.

<https://polamk.fi/sv/sampatrulleringsprojekt-i-tornedalen> (hämtad 2022-04-23).

Polisyrrkeshögskolan. (2020). *Strategi och kvalitet*. <https://polamk.fi/sv/strategi-och-kvalitet> (hämtad 2022-04-23).

Polisyarkeshögskolan. (2021). *Examensstadgan*.

<https://polamk.fi/documents/25254699/37709942/Polisyarkeshogskolan-examensstadgan.pdf/b9fa652c-d093-0fe2-b74a-1d5f8af7e86b/Polisyarkeshogskolan-examensstadgan.pdf?t=1632228689672> (hämtad 2022-04-23).

Polisyarkeshögskolan. (2021). *Polis (YH)-examen. Studieguide 2020-2022*.

<https://polamk.fi/documents/25254699/37709942/Polis-yh-studieguide.pdf/580f99fc-e24c-d8df-6513-4e3de4d7b699/Polis-yh-studieguide.pdf?t=1622205360650> (hämtad 2022-04-23).

Polisyarkeshögskolan. *Polis högre YH-examen 120 sp, undervisningsplan 2021–2022*.

<https://polamk.fi/documents/25254699/37709942/Polis-hogre-yh-examen-undervisningsplan.pdf/b68c77f0-4d89-ba43-3e73-6ba02b4606b9/Polis-hogre-yh-examen-undervisningsplan.pdf?t=1604481635925> (hämtad 2022-01-27).

Polisyarkeshögskolan. *Polis YH-examen (180 sp), Läroplan, Läsåren 2020–2022*.

<https://polamk.fi/documents/25254699/37709942/Polis-yh-laroplan.pdf/> (hämtad 2021-11-05).

Pöllänen, M. & Saarikoski, T. (2020). *Opiskelijoiden kokemuksia vapaasti valittavista opinnoista Polamk:ssa*. Tammerfors: Polisyarkeshögskolan. Lärdomsprov.

Regeringskansliet. *Faktapromemoria 2021/22:FPM26. Rekommendationer om operativt*

polissamarbete. Justitiedepartementet. <https://data.riksdagen.se/fil/0EC27E50-AD25-46D2-A828-53570093CAF0> (hämtad 2022-04-23).

Räisänen, J. (2017). *Sampatrullering i Tornedalen. En komparativ studie av propositionerna som styr polisens planerade sampatrullering i Tornedalen*. Tammerfors: Polisyarkeshögskolan. Lärdomsprov.

Skoglund, C. (2012). *Hermeneutik i praktiken. En kortfattad sammanfattning av hur en hermeneutisk forskningsprocess kan gå till*.

Smeds, L. (2021). *Opiskelijoiden kansainvälisen liikkuvuuden parantaminen digitaalisuuden avulla*.

Opinnäytetyö, Insinööri (ylempi AMK), sähkövoimatekniikka. XAMK.

SPJL och Polisförbundet 5.10.2021. *Gemensamt ställningstagande gällande mellanstatlig överenskommelse om polisiärt samarbete i gränsområdet*.

https://www.spjl.fi/files/3952/Mellanstatlig_overenskommelse_stallningstagande_05102021_svenska.pdf (hämtad 2022-04-23).

Umeå universitet. *Kurser i polisiärt arbete*. <https://www.umu.se/enheten-for-polisutbildning/utbildning/fristaende-kurser> (hämtad 2022-01-27).

Umeå universitet. *Magisterprogram i polisiärt arbete*.

<https://www.umu.se/utbildning/program/magisterprogram-i-polisiart-arbete> (hämtad 2022-01-27).

Umeå universitet. *Polisprogrammet i Umeå*. <https://www.umu.se/enheten-for-polisutbildning/utbildning/polisprogrammet> (hämtad 2022-01-27).

Umeå universitet. *Välkommen till Polisprogrammet!*
<https://www.umu.se/student/polisutbildning/valkommen-till-polisprogrammet> (hämtad 2022-01-27).

Universitets- och högskolerådet. (2021). *Breddad rekrytering till internationell mobilitet. Lärosätenas arbete med breddad rekrytering i internationell studentmobilitet*. Rapport 2021:8.
https://www.uhr.se/globalassets/_uhr.se/publikationer/2021/uhr-breddad-rekrytering-till-internationell-mobilitet.pdf (hämtad 2022-01-27).

Vetenskapsrådet. (2002). *Forskningsetiska principer inom humanistisk samhällsvetenskaplig forskning*. Vetenskapsrådet.

Vuorio, J. (2021). *Vaihto-opiskelun tuottama osaaminen Poliisin yleisiin kompetensseihin*. Tammerfors: Polisyrykeshögskolan. Lärdomsprov.

BILAGA 1 FÖLJEBREV

Hej,

Jag heter Julia Paavola och är andra årets polisstuderande vid Polisyreshögskolan i Finland. I mitt examensarbete har jag valt att undersöka hur samarbetet mellan Polisyreshögskolan i Finland och polisutbildningen vid Umeå universitet eventuellt kan utvecklas. Jag hoppas på att min undersökning kan bidra till utvecklandet av polisutbildningens internationella dimension, både i Finland och Sverige!

Som en del av examensarbetet önskar jag att intervjua en eller flera personer som arbetar med polisutbildningen vid Umeå universitet. På grund av det rådande pandemiläget utförs intervjuerna på distans, antingen via video-, telefon- eller e-post-förbindelse. Intervjuformen och -tidpunkten kan anpassas enligt behov. Det finns dessutom möjlighet att bekanta sig med intervjufrågorna på förhand innan själva intervjun.

Intervjudeltagandet är frivilligt och det är möjligt att dra tillbaka sin medverkan från undersökningen när som helst. Intervjusvaren kommer att hanteras konfidentiellt och svaren anonymiseras innan publiceringen av examensarbetet. Inga personuppgifter kommer att publiceras i examensarbetet. Med intervjudeltagarens samtycke kan intervjun spelas in för att underlätta det fortsatta undersökningsarbetet. Inspelade intervjumaterialet kommer att förstöras efter examensarbetets publicering.

Jag svarar gärna på eventuella frågor gällande undersökningen. **Tack för din medverkan!**

Med vänlig hälsning,
Julia Paavola

BILAGA 2 FRÅGESTOMME

1. Hur ser din bakgrund och nuvarande uppgift ut inom polisutbildningen?
2. Har du tidigare erfarenhet av internationell samarbete (i synnerhet nordiskt) inom polisutbildningen, hurdan?
3. Vad är dina tankar kring läroverksamheten mellan Polisyrkeshögskolan och polisutbildningen vid Umeå universitet?
4. Hur ser intresset ut för detta samarbete utifrån Umeås perspektiv?
5. Anser du att Umeås polisutbildning kan ha nytta av samarbetet, hurdan?
6. Hurdan är nyttan för studerande och personalen?
7. Vad ser du som Umeås spetskompetens inom polisutbildningen?
8. Finns det befintliga kurser vid Umeås polisutbildning som finländska studeranden skulle kunna delta i, vilka?
9. Hurdana kurser eller utbildning anser du skulle fungera både för svenska och finländska polisstuderande?
10. Kan du beskriva något praktiskt exempel på sådan kurs eller utbildning?
11. Hur ser de praktiska möjligheterna ut för att utveckla nya, gemensamma kurser eller utbildning för båda läroverken (även digitalt)?
12. Finns det ett behov av eller ett intresse för någon specifik typ av utbildning, vilken?
13. Anser du att det kan finnas utmaningar eller hinder för utvecklandet av gemensamma kurser eller utbildning för båda länders polisstuderande, vilka?
14. Anser du att det kan finnas andra utmaningar som kan uppstå i läroverkssamarbetet, vilka?